

انجيل مَرَقَس

۱

يحيى رَنه سى مسيح آماده بَكُنه

^۱ شرو خبر خووش درباره عيسى مسيح، كووك خدا.

^۲ م كتاب اشعيا نبى نوشته بيسه:

«ايسون نبى خومه نوها نوها تو بفرسئم،

كه رَنه سيت آماده كُنه؛»

^۳ «صدا وانكه م بيايون داد بَزَنه:

”رَه خداوند آماده كُنِه!

مسيرا اووه صاف كُنِه.“»

^۴ پ يحيى تعميد دهنده م بيايون ظهور كورد و موعظه بكورد كه مردم سى

امرزش گناهشون، وا توبه كُنن و غسل تعميد گرن. ° مردم ا كل ولايت

يهوديه و شر اورشليم، پيشش برفتن و به گناها خوشون اعتراف كوردن و م

روخونه اردن ا دس او غسل تعميد گروفتن. ^۶ يحيى جومه ا پشم شتر وش

بكورد و كمربند چرميه كمرش ببس و گُلو و غسل صحروى بخورد. ^۷ او

موعظه بكورد و بگف: «بعد ا مو، گسيه گفتر ا مو ب آيه كه مو حتى برازنده

نِسْم دولو بووم و بند كوشاش گوشم. ^۸ مو شمون پى او تعميد دامه، اما او پى

روح القدس تعميدتون بدهه.»

غسل تعميد عيسى

^۹ م او روزا، عيسى ا شر ناصره كه م ولايت جليل بيد او مه و م روخونه

اردن ا دس يحيى غسل تعميد گروف. ^{۱۰} وختى كه عيسى ا او بميومه در، يكته

ديد كه اسمون گوشس و روح القدس لِفِ گموتره وش فرو ميايه. ^{۱۱} ندايه ا

اسمون او مه كه «تو كووك محبوب موني و مو ا تو خشنودم.»

عیسی امتحون بووه

^{۱۲} روح بی معطلی عیسان به بیابون بورد. ^{۱۳} عیسی چل روز م بیابون بید و شیطون وسوسش بکورد. او پی جوونا وحشی سر بکورد و ملاکون خدمتش بکوردن.

شرو خدمت عیسی م ولایت جلیل

^{۱۴} عیسی بعد آ گروفتار بیسن یحیی به ولایت جلیل رفت. او خبر خووش خدان اعلام بکورد ^{۱۵} و بگف: «زمونش رسیده و پادشوهی خدا نزیگه. توبه گنه و به ای خبر خووش ایمون بیاره.»

اولی شاگردون عیسی

^{۱۶} وختی عیسی آ کناره دریاچه جلیل رد بیسن، شمعون و برارش آندریاس دید که تور م دریاچه بشوندن، سی یانکه هنون موهیگر بیدن. ^{۱۷} عیسی به هنون گف: «أ دما مو بیایه که شمون صیاد مردم بگنم.» ^{۱۸} هنون بی معطلی تورا خوشونه هشتن و آ دماش روئه بیسن. ^{۱۹} وختی کمه نوهاتر رفت، یعقوب کووک زیدی و برارش یوحنا دید که م بلمه تورا خوشونه آماده بکوردن. ^{۲۰} بی معطلی هنون بونگ کورد. پ هنون بووه خوشون زیدی پی کارگون م بلم هشتن و آ دما او روئه بیسن.

شفا پیا دو زیه

^{۲۱} هنون به شر گفرناحوم رفتن. وختی که روز شمبه مقدس رسید، عیسی بی معطلی به معبد رفت و شرو به تعلیم داین کورد. ^{۲۲} مردم آ تعلیم عیسی تعجب کوردن، سی یانکه او بر خلاف معلمون تورات یهود، پی اقتدار تعلیم بدا. ^{۲۳} هموسون، پیایه که روح پلید داش، م معبد هنون بید و داد زند: ^{۲۴} «ای عیسای ناصری، چزمون دوری؟ آیا اومیه نابودمون گنی؟ دویم تو کی! تو او قدوس خدویی!» ^{۲۵} اما عیسی روح پلید غرضش کورد و گفتش: «ساکت بات و آ وجود او بیو در!» ^{۲۶} اوسون روح پلید او بیان شک سفته دا و پی نعره آ او در اومه. ^{۲۷} مردم گلشون اوطو تعجب کوردن که آ یکدو بیرسیدن: «یان چه تعلیم جدید و پُر اقتداریه! او حتی به ارواح پلیدم فرمون بدهه و هنون ام اطاعتش گنن.» ^{۲۸} پ چی نگذشت که شهرت او م سرتاسر ولایت جلیل پچس.

شفا خسی پطرس و خلیا دگه

^{۲۹} وختی عیسی معبد ترک کورد، بی معطلی پی یعقوب و یوحنا به خونه

شَمعون و آندریاس رفت. ^{۳۰} خَسی شَمعون تُو داشت و م جا بید. هُنون بی معطلی عیسانَ اَ حال او ملتفت کوردن. ^{۳۱} پَ عیسی بالا سَرش رفت و دَسش گروفت و اووَه ورسوند. تُووش بُرس و مشغول پذیرویی اَ هُنون بیس. ^{۳۲} وخت شو، بعد اَ غروب عَفتو، کُل مَرَضون و دُو زیونَ پیش عیسی آوردن. ^{۳۳} مردم شَر گُشون نوها در گِرد بیسن بید! ^{۳۴} عیسی خَلیانَ که به مَرَضیا مختلف دچار بیدن، شفا دا و همیطو دیون زیادیه اُخراج کورد، اما نَهشت دیون قِصه کُزن، سی یانکه اووَه ب اِشناختن.

دعا عیسی م خلوت

^{۳۵} سَحَر گَه که هوا هَنی توریک بید، عیسی ورسید و خوتنه ترک کورد، به جا خلوتَه رفت و اونجون مشغول دعا بیس. ^{۳۶} شَمعون و هُنون که پش بیدن دُما عیسی بگشتن. ^{۳۷} وختی اووَه جوسن، به او گُفتن: «کُل دُما ت گردن!» ^{۳۸} عیسی به هُنون گُف: «بیایه به دوهاتا دور وَر رووم تا اونجون اَم موعظه کُئم، سی یانکه سی دل یان اوممه.» ^{۳۹} پَ رونه بیسن، م سراسر ولایت جلیل م معبدا هُنون موعظه بکورد و دیون اَ دُو زیون اُراج بکورد.

شفا پیا جذومی

^{۴۰} بیایه جذومی پیش عیسی اومه، زونی زَند و پی گریوه زوری گُف: «اَر خاسه بووی، تَری پاکم کُنی.» ^{۴۱} عیسی دلش سی او سُوخت و دَس خوشه دراز کورد، او پیا نَ لمس کورد و گُف: «مَحُم، پاک بات!» ^{۴۲} یَکته، جذوم او پیا پاک بیس و شفا پدا کورد. ^{۴۳} عیسی بی معطلی اووَه مرخص کورد و پی تأکید زیاد ^{۴۴} به او فرمود: «دلَت ده دربارَه یان به گِسه چی نگووی؛ بلکه رو و خوتَه به کاهن نشون ده و سی تطهیر خودت، قربونیاپیه که موسی امر کورده، تقدیم کُن تا سی هُنون گُووهی بووه.» ^{۴۵} اما او پیا وختی در رفت همه جا دربارَه ای اتفاق حرف زَند و ای خبَرَ پخش کورد. سی دل یان عیسی یَگه نَتَرس علنی خوشه م شَر دیوری دَهه، بلکه به جاها دیراُفتیده در اَ شَر موند. پی ای وجود، مردم اَ همه جا پیش او ب اومِن.

شفا پیا فَلج

^۱ بعد اَ چَن روز، وختی عیسی یَه رَ یَگه به شَر گُفرناحوم اومه، مردم فَمیدن که او خوتَه اومسه. ^۲ دَسِه گِپه اَ مردم اونجون گِرد بیسن، اوطو که حتی نوها

در آم جایه نبید و عیسی کلوم خدان سی هُنون موعظه بکورد. ^۳ هموسون، عده آرَه رَسیدن و پیا فلجیه که چار نفر حملش بکوردن، اونجون اُوردن. ^۴ اما سی دل زیوتی جمعیت نترسن اووه پیش عیسی آرَن، پ سَقف توویه که عیسی اونجون بیَد وِرداشتن. بعد ا گوشیدن سَقف، دوشکیه که پیا فلج سر وان خو بیید، زر فرسنیدن. ^۵ وختی عیسی ایمون هُنون دید، به پیا فلج گف: «ای بَجَه، گُناهاات آمرزیده بیس.» ^۶ بعضه ا معلمون تورات که اونجون نسه بیدن، پی خوشون فکر کوردن: ^۷ «اچه ای پیا ایطو قصه سر زونش میاره؟ یان کفره! کی اِلا خدا تره گُناهان آمرزه؟» ^۸ عیسی یکنه م روح خودش فمید که هُنون چه فکرایه م دلشون دارن. پ به هُنون فرمود: «اچه ایطو فکراییه م دلتون ره بده؟» ^۹ گفتن کونشون به ای پیا فلج آسونتره، یانکه «گُناهاات آمرزیده بیس» یا یانکه «ورسک و دوشک خوته وردار و ره رو»؟ ^{۱۰} ایسون، تا دونه بووه که کووک انسان سر زمین اقتدار آمرزش گُناهان داره» - به پیا فلج فرمود: ^{۱۱} «به تو بگووم، ورسک، دوشک خوته وردار و به خونه رو!» ^{۱۲} او پیا ورسید و بی معطلی دوشک خوشه وِرداشت و نوها تیا گل ا اونجون در رفت. گل پی دیدن ای معجزه تعجب کوردن و خدان حمد کوردن و بگفتن: «هیچ وخت ایطو چی ندیدم بید.»

دعوت آلاوی

^{۱۳} عیسی آندو به کنار دریاچه رفت. مردم گلشون پیشش گرد بیسن و او هُنون تعلیم بدا. ^{۱۴} هموطو که داش برفت، لاوی کووک خلفای دید که م خراجگا نسه بید. به او گف: «ا دُما مو بیو.» او ورسید و ا دُما عیسی روته بیس.

^{۱۵} وختی عیسی م خونه لاوی سر سفره نسه بیید، خلیا ا خراجگرون و گُناکارون پی او و شاگردونش همسفره بیدن، سی یانکه تعداد زیاده ا هُنون عیسان پروی بکوردن. ^{۱۶} وختی معلمون تورات که فریسی بیدن، عیسان دیدن که پی گُناکارون و خراجگرون همسفرس، به شاگردونش گفتن: «اچه او پی خراجگرون و گُناکارون غذا بخوره؟» ^{۱۷} عیسی پی فمیدن ای قصه به هُنون گف: «مروضونن که به طیب محتاجن، نه سالمون. مو سی دعوت صالحون ن اوممه، بلکه اوممه تا گُناکارون دعوت گُمن.»

سؤال درباره روزه

^{۱۸} وختی که شاگردون یحیی و فریسیون روزدار بیدن، عده پیش عیسی اومن و گفتن: «اچه شاگردون یحیی و شاگردون فریسیون روزه بگرن، اما

شاگردون تو روزه نم گرن؟»^{۱۹} عیسی جواب دا: «آیا ممکن مومنون دعوت تا وختی که دوما پی هُنون، روزه گرن؟ تا وختی دوما پی هُنون روزه نم گرن. ^{۲۰} اما وختی برسه که دوما آ هُنون گروفته بووه. م او روزا روزه بگرن.»

^{۲۱} «هیچ ک پارچه نووه وِر جویمه کوئه وصله نم زنه. آر ایطو گنه، وصله ببرا و پارچه نو آ کوئه سوا بیووه و جویمه بتر بیره. ^{۲۲} همیطو هیچ ک شراب نووه م مشکا کوئه نم رزه. آر ایطو گنه، او شراب مشکان بیره و ایطو، شراب و مشکا هر دون نابود بیوون. شراب نووه م مشکا نو وا رزن.»

صوحوب روز شَمیه مقدس

^{۲۳} م یکه آ روزا شَمیه مقدس، عیسی آ منجا مزرعا گنوم رد بیس و شاگردونش وخت رفتن، وندن به چندن آطا گنوم. ^{۲۴} فریسیون به او گفتن: «آچه شاگردونت کاره بگنن که م روز شَمیه مقدس جایز نی؟»^{۲۵} عیسی جواب دا: «مَر تا ایسون م کتابا مقدس نخوندیه که داوود چه کورد اوسون که خودش و یارونش محتاج و گسنه بیدن؟ ^{۲۶} او م زمون آبیاتار، کاهن اعظم، به خونه خدا اومه و نون تقدیس بیسنه خورد و به یارونش آم دا، هر چن خوردن وان تینا سی کاهنون جایزه.»^{۲۷} سی دل همی یان به هُنون گف: «شَمیه مقدس سی انسان مقرر بیس، نه انسان سی شَمیه مقدس. ^{۲۸} سی دل یان، کووک انسان حتی صوحوب شَمیه مقدسه.»

۳

شفا پیا علیل

^۱ عیسی آندو به معبد رفت. اونجون پیاپه بید که یه دَسش خشک بیس بید. ^۲ بعضه عیسان زِر نظر داشتن تا آر م روز شَمیه مقدس او پیا شفا دهه، بونه سی اتهام زین به او پدا گنن. ^۳ عیسی به پیاپه که دَسش خشک بیس بید گف: «نوها کُل وِسک.»^۴ اوسون آ هُنون پرسید: «آیا م روز شَمیه مقدس خوبی کوردن جایزه یا بدی کوردن؟ جون گسیه نجات داین یا گشتن؟» اما هُنون ساکت موندن. ^۵ عیسی، که آ سینگدلی هُنون ناراحت بیس، پی چری هُنون که آلاش وستنه بیدن سیل کورد و به او پیا گف: «دست دراز کن.» او دَس خوشه دراز کورد و دَسش سالم بیس. ^۶ اوسون فریسیون در رفتن و بی معطلی پی طرفدارون هیرودیس پادشا توطنه کوردن که چطو عیسان آ بن برن.

جوامعت گپه ا دُما عیسی بروون

^۷ اوسون عیسی پی شاگردون خودش به ساحل دریا رفت. قپه ا جلیلیون ام ا دُماش روئه بیسن. ^۸ همیطو، دسه زیاد ا مردم ولایت یهودیه و شر اورشلیم و آدمیه و نووحی اولا روخونه اردن و منطقه صور و صیدون، وختی خبر کُل کارا اووه شُفتن، پیش او اوین. ^۹ سی دل زیوتی جمعیت، عیسی به شاگردون خودش فرمود بلمه سیش آماده کُنن، تا مردم وش ازدحام نکُنن. ^{۱۰} سی دل یانکه او خلیان شفا دا بید، مَرَضون وش هوجیم ب اوردن تا لمسش کُنن. ^{۱۱} هر وخت دیون پلید اووه بیدن، نوهاش به خاک ب اُفتیدن و داد بَرندن: «تو کووک خدوی!» ^{۱۲} اما او هُنون سخت نهب کورد که به بقیه نگوون او کیه.

انتخاب دوزه خووری

^{۱۳} عیسی سر تپه رفت و هُنونیه که مَخاس، بونگ کورد و هُنون پیشش اوین. ^{۱۴} او دوزه نفر تعیین کورد و هُنون خووری خوند، تا هی پیش بوون و هُنون سی موعظه کوردن فرسنه، ^{۱۵} و ای اقتدار داشته بوون تا دیون پلید اخراج کُنن. ^{۱۶} او دوزه خووری که تعیین کورد هُنون بیدن: شمعون (که اووه پطرس بونگ کورد)؛ ^{۱۷} یعقوب کووک زیدی و برار او یوحنا (که هُنون 'بوانرچس'، یعنه 'کووکون تیش برق' لقب دا)؛ ^{۱۸} اندریاس، فیلیپس، برتولما، متی، توما، یعقوب کووک خلفای، تدای، شمعون که لقبش وطن پرس بید، ^{۱۹} و یهودا اسخریوطی که عیسان تسلیم دشمن کورد.

عیسی و بعلزبول

^{۲۰} روزه دگه عیسی به خونه که اونجون بید ورگشت، آندو عده زیاده گرد بیسن، طوره که او و شاگردونش، حتی فرصت غذا خوردن پدا نکوردن. ^{۲۱} وختی قومون عیسی یان شُفتن، روئه بیسن تا اووه ورداشته پی خوشون برن، سی یانکه بگفتن: «ا خود بی خود بیسه.» ^{۲۲} معلمون تورات ام که ا اورشلیم اوین بید بگفتن: «بعلزبول دازه و دیون به یوری رئیس دیون اخراج کُنه.» ^{۲۳} پ عیسی هُنون بونگ کورد و متلایه سیشون اورد و کُف: «چطو ممکن شیطون، شیطون اخراج کُنه؟» ^{۲۴} اَر حکومت به ضد خودش تجزیه بووه، ممکن نی پابرجا مئه. ^{۲۵} همیطو اَر خونه به ضد خودش تجزیه بووه، نتره پابرجا مئه. ^{۲۶} شیطون ام اَر به ضد خودش ورسه تجزیه ببووه، ممکن نی دووم اَره، بلکه آخرش رسیده. ^{۲۷} در واقع هیچ ک نتره به خونه پیایه زورمند آیه و

اموالش غارت گُنه، مَر یانکه اول او پیمان بَنده. بعد ا وان تَره خونِه اووَه غارت گُنه.

^{۲۸} «یقین داشته بایه، به شُمون بگووم، کُل گُناها انسان و هر کفره که گووَه آمرزیده ببووه؛ ^{۲۹} اما هر که به روح القدس کفر گووَه، هیچ وخت آمرزیده نَم بووه، بلکه مجرم به گُنا ابدیه.» ^{۳۰} ای قِصه عیسی سی دل یان بید که بگفتن «روح پلید داره.»

مار و برارون عیسی

^{۳۱} اوسون مار و برارون عیسی اوَمِن. هُنون دَر وسیدن، گسیه فرسیندن تا اووَه بونگ گُنه. ^{۳۲} جوماعته که گرد عیسی نَسه بیدن، به او گفتن: «مار و برارونت دَر وسیدنه و ا دُمات بگردن.» ^{۳۳} عیسی جواب دا: «مار و برارون مو چه گسونه هسن؟» ^{۳۴} اوسون به هُنون که دورش نَسه بیدن، سیل کورد و گُف: «هِنون مار و برارون مونن! ^{۳۵} هر که اراده خدانَ به جا آرَه، برار و خار و مار مون.»

۴

مَثَل کشاورز

^۱ یَه رَ یگه عیسی کنار دریاچه جلیل شرو به تعلیم داین مردم کورد. جمعیت زیاده اووَه احاطه کوردن بید اوطو که مجبور بیس م بَلَمه که ری او بید، سووار بووه و م وان نشینه، در حاله که کُل مردم کنار ساحل دریا بیدن. ^۲ اوسون عیسی پی مَثلا، چیا زیاده به هُنون آموخت. او م تعلیم خودش به هُنون گُف: ^۳ «گوش دِهه! روزه کشاورزه سی بذر پشکنیدن دَر رفت. ^۴ وختی بذرانَ پیشکنید، آزشون م رَه اُفتید و باهندون اوَمِن و هُنون خوردن. ^۵ آزشون سر زمین سنگی اُفتیدن که خاک اوطوره نداشت. پ بذرا زیتره سوز بیسن، سی یانکه خاک کم عمق بید. ^۶ اما وختی عَفنو درومه، به کُل سوختن و خشک بیسن، سی یانکه ریشه نداشتن. ^۷ آزشون اَم منجا خارا اُفتیدن. خارا گپ بیسن، هُنون خفه کوردن و ثمره ا هُنون به بار ن اومه. ^۸ اما باقَه بذرا سر زمین خوب اُفتیدن و جووئه زندن، گپ بیسن و ثمر دان، زیاد بیسن، بعضه سی، بعضه شَص و بعضه حتی صد برابر.» ^۹ اوسون عیسی گُف: «هر که گوش شنوا داره، شَنُفه.»

^{۱۰} وختی که عیسی تَنا بید، او دوزَه حووری و گسونه که گردش بیدن، درباره مَثلا ا او پرسیدن. ^{۱۱} عیسی به هُنون گُف: «راز پادشوهی خدا به

شُمون عطا بیسه، اما سی باقه مردم، همه چیه پی مثل بگووم؛^{۱۲} تا:
«بینن، اما درک نځین،
شُنن، اما نَمَن،

مبادا ورگردن و آمرزیده بوون!»

^{۱۳} اوسون به هُنون گُف: «آیا ای مَثَل درک نَم گُنه؟ پَ چطو مَثَلًا دِگنه درک بگُنه؟^{۱۴} کشاورز کلوم بکاره.^{۱۵} بعضه مردم لِف بذرا کنار رهن، اونجون که کلوم کاشته ببووه؛ به محض یانکه کلوم بشُنن، شیطون میایه و کلومیه که م دلا هُنون کاشته بیسنه، بذرَه.^{۱۶} بقیه، لِف بذرایه هِسِن که سر زمین سِنگی اُفتیدن؛ هُنون کلوم بشُنن و بی معطلی وان پی شودی قبول بگُنین،^{۱۷} اما کلوم م دلا هُنون ریشه نَم گِرَه و زمون کمه تووم میارن و وختی سی دل کلوم، زحمت یا گروفتوریه سی هُنون پش میایه، یکنه ایمونشون آ دس بدهن.^{۱۸} عده دِگه آم، لِف بذرایه که منجا خارا ب اُفتن، کلوم بشُنن،^{۱۹} اما نگرُونیا ای دنیا و عشق به مال دنیا و هوا و هوس چیا دِگه م هُنون رخنه بگُنه و کلوم خفه کورده، بی ثمر بگُنه.^{۲۰} بقیه، لِف بذرا کاشته بیسه م زمین خوبن؛ کلوم شُنفته، وان قبول بگُنین و سی، شَص و حتی صد برابر ثمر بدهن.»

مَثَل چراغ

^{۲۱} عیسی به هُنون گُف: «آیا چراغ بگولنه تا سرپوشه سر وان ونه؟ آیا وان سر چراغدون نَم ونه تا نورش گُل بینن؟^{۲۲} سی یانکه چی پنهنون نی که آشکار نبووه و هیچ سیره نی که ری نبووه.^{۲۳} هر که گوش شنوا داره، شُنفته.»^{۲۴} عیسی ادامه دا، فرمود: «چی که بشُنقیه، پی دقت گوش دِهه. پی هَمو پمونه که وزن گُنه، سی شُمون وزن بووه، حتی بیشتر.^{۲۵} سی یانکه به وانکه داره، بیشتر دایه ببووه و آ وانکه نداره، هَمو وانکه داره آم گروفته ببووه.»

مَثَل دونه که گپ بووه

^{۲۶} عیسی گُف: «پادشوهی خدا لِف پیاییه که سر زمین بذر بپشکنید.^{۲۷} شو و روز، چه او خو بووه چه بیار، دونه سوز ببووه و گپ ببووه، چطو؟ خودش آم ندونه.^{۲۸} سی یانکه زمین خود به خود ثمر بدهه: اول ساقه، اوسون لَط سوز و بعد لَط پُر آ دونه.^{۲۹} و وختی دونه رسه، کشاورز بی معطلی داس بکار بگره، سی یانکه فصل درو رسیده.»

مَثَل دونه خردل

^{۳۰} عیسی یه ر دِگه گُف: «پادشوهی خدان به چه چی تشبه گُنین، یا پی چه

مَثَلِهٖ وَاِنَّ شَرْحَ دِهْمٍ؟^{۳۱} پادشاهی خدا لِفِ دُونِهٖ خردَل. خردَل، کوچوکترین دُونِيَهٗ که مِ زَمِيْنِ بَكَارِن،^{۳۲} اما وختی کاشته بیس، رشد بگنّه و اَ کُلُّ بوتا باغ گفتر ببووه، شاخاش اَفَدَهٗ گپ ببوون که باهندون اَسْمُونِ بَمِيَانِ لَا شَاخَا وَاِنِ لَوْنَهٗ بگنن.»

^{۳۳} عیسی پی مَثَلًا زیاد ایطوریه، تا اونجون که هُنون تَرَسِنِ دِرکِ کُنِن، کلوم خدان سیشون تعریف بکورد.^{۳۴} او اِلَا پی مَثَلِ چي به هُنون نَمِ گف؛ اما وختی پی شاگردون خودش مِ خَلوتِ بید، همه چیه سی هُنون شرح بدا.

آروم کوردن طوفون دریا

^{۳۵} او روز وخت غروب عفتو، عیسی به شاگردون خودش گف: «اولا دریا رووم.»^{۳۶} هُنون جوماعت هشتن و عیسان مِ هَمو بَلَمِهٗ که بید، پی خوشون بوردن. چِن بَلَمِ دِگِهٗ اَمِ اووهٗ همروھی بکورد.^{۳۷} یکتّه باد و طوفون تنده ورسید. طافا به بَلَمِ بَرِنِ اوطو که نَزِيکِ بید بَلَمِ اَ اُو پُر بووه.^{۳۸} اما عیسی عقب بَلَمِ، سَرِ رِي بَالَشْتِهٗ وَنَدِ و خفتید بید. شاگردون اووهٗ بیار کوردن و گفتن: «استاد، نَمِ تَرَسِي که غرق بووم؟»^{۳۹} عیسی ورسید و بَادِ تَشَرِّ رَنَدِ و به دریا فرمود: «ساکت بات! آروم بات!» اوسون باد وسید و آرامش کامل حکمفرما بیس.^{۴۰} بعد عیسی به شاگردون خودش گف: «اچه ایطو بتزسه؟ آیا هنی ایمون نداره؟»^{۴۱} هُنون خَلِي تَرَسِيْدِن، به یِکِدو بگفتن: «یان کیه که حتی باد و دریا اَمِ اَ او فرمون بَبِرِن!»

۵

شفا پیا دو زیه

^۱ اوسون به او سَرِ دریاچه، به ناحیه چراسیون رفتن.^۲ وختی عیسی اَ بَلَمِ پیاده بیس، پیایه که گروفتار روح پلید بید، اَ قَبِرَسُونِ دَرِ اوَمِهٗ و پِیْشِ رِي به رِي بیس.^۳ او پیا مِ گورا سَرِ کورد و دِگِهٗ گَسِهٗ نَتَرَسِ که اووهٗ حتی پی زنجیر مِ بند هله.^۴ سی یانکه چِن رَ اووهٗ پی زنجیر و پابند آهنی بَسِنِ بید، اما زنجیران بَدِرِدِ و پابندا آهنی اِشکِنیدِ بید. هیچ کَ نَتَرَسِ اووهٗ آروم گنّه.^۵ شو و روز منجا گورا و سَرِ تَپَا داد بَرَنَدِ و پی سِنِگَا خوشهٗ زخمی بکورد.^۶ وختی ای پیا عیسان اَ دیر دید، پی دو اوَمِهٗ و رِي سَرِ زَمِيْنِ وَنَدِ،^۷ پی صدا بِلُنَدِ داد رَنَدِ: «ای عیسی، کووک خدای متعال، چَزومِ دوری؟ تَوَنَ به خدا قسم بدو هام که عذابم ندهی!»^۸ سی یانکه عیسی به او گف بید: «ای روح پلید، اَ ای پیا بیو دَر!»^۹ اوسون عیسی اَ او پرسید: «نومت چیه؟» جواب دا: «نومم

قوشون؛ سی یانکه زیادم.»^{۱۰} و به عیسی قَبِه التماس کورد که هُنون آ او ناحیه در نَبَهه.^{۱۱} م تپا او منطقه، گله گیه خوک در حال چریدن بیدن.^{۱۲} دیون پلید آ عیسی خواهش کوردن، گفتن: «أمون م خوکون فرسن؛ هل م هُنون رووم.»^{۱۳} عیسی اجازه دا. پ هُنون در اومِن و م خوکون رفتن. گله که تعداد وان چن دو هزار خوک بید، آ دِنْدَلَه زری تپه م دریاچه هوجیم بورد و م او غرق بیس.

^{۱۴} خوک بونون گروختن و ای واقعه م شر و اطراف شر پخش کوردن، اوطو که مردم آ شر در اومِن تا اوچپاییه که اتفاق اُفتید بید، بینن.^{۱۵} هُنون پیش عیسی اومِن و وختی دیدن او پیا یو زیه که نوهاتر گروفتار قوشون بید، ایسون جومه وش کورده و عاقل اونجون نشسس، وحشت کوردن.^{۱۶} کسونه که ماجران به تپه دیدن بید، هر چی سر پیا یو زیه و خوکون اومه بید، سی مردم تعریف کوردن.^{۱۷} اوسون مردم آ عیسی خواهش کوردن که آ سرزمین هُنون رووه.

^{۱۸} وختی عیسی سوار بلم بیس، پیایه که پشتر یو زیه بید، تمنا کورد که پیش رووه.^{۱۹} اما عیسی نَهشتش و به او گُف: «به خوئه، پیش قومون خودت رو و به هُنون گو که خداوند سی تو چه کورده و چطو ور تو رحم کورده.»^{۲۰} او پیا رفت و اوچپاییه که عیسی سیش کورد بید، م سرزمین دکاپولیس پخش کورد و گل مردم آ قصاش جرون بیسن.

دختر یکه آ رئیسون و زونه مَرَض

^{۲۱} عیسی آندو پی بلم به اولا دریاچه رفت. کنار دریاچه، جوماعت زیاده پیشش گرد بیسن.^{۲۲} یکه آ رئیسون معبد که یاپروس نومش بید آم به اونجون اومه و پی دیدن عیسی به پاش اُفتید^{۲۳} و پی التماس گُف: «دختر کوچوگم در حال موردنه. تمنا دارم آیی، دس خوئه وش ونی تا شفا بیئه و زنده مئه.»^{۲۴} پ عیسی پی او رفت.

دسه گیه آم آ دُما عیسی ره اُفتیدن. هُنون آ همه لا وش هوجیم اُردن.^{۲۵} بن هُنون، زونه بید که دوزه سال دچار خین رزی بیس بید.^{۲۶} او تحت درمون خلی آ طبییون، خلی رنج کشید بید و گل دورویی خوشه خرج کورد بید؛ اما آ جا یانکه حالش بتر بووه، بتر بیس بید.^{۲۷} پ وختی درباره عیسی فمید، آ منجا جمعیت پش سرش اومه و ردا اووه لمس کورد.^{۲۸} سی یانکه پی خودش گُف بید: «آر حتی به رداش دس زُم، شفا پدا بگُم.»^{۲۹} یکتَه خین رزی او قطع بیس و م بدن خودش حس کورد آ او بلا شفا پدا کورده.^{۳۰} عیسی م همو حال

فَمَید که قووتَه آ او صادر بیسه. پَ منجا جمعیت ری ورگردوند و پرسید: «کی جومَه مونَ لمس کورد؟»^{۳۱} شاگردون او جواب دان: «بیینی که مردم وَر تو هوجیم میارن؛ اوسون بپرسی، "کی مونَ لمس کورد؟"»^{۳۲} اما عیسی به اطراف سِیلِ کورد تا بیئه کی ای کار کورده. پَ او زونه که دونس وَر او چه گذشته، پی ترس و لرز اومه، به پا عیسی اُفتید و حَقَّتْ به کُلْ به او گُف. ^{۳۴} عیسی به او گُف: «دخترُم، ایمونت تونَ شفا داس. به سلومتی رو و آ ای بلا آزاد بات!»

^{۳۵} عیسی هنی قِصَه بکورد که عده آ خونه یایروس، رئیس معبد، اومِن و گفتن: «دخترت مورد! دِگه آچه استادَ زحمت بدهی؟»^{۳۶} اما عیسی وختی قِصَه هُنونَ فَمَید، به رئیس معبد گُف: «مترس! تِنَا ایمون داشته بات.»^{۳۷} و عیسی نَهشت اِلا پَطْرُس و یعقوب و یوحنا برار یعقوب، گِسه دِگه آ دُما او رووه. ^{۳۸} وختی به خونه رئیس معبد رسیدن، دید بلبشوه بیسه و عده پی صدا بِلُند بگریون و چیک ولیک بکُین. ^{۳۹} پَ اومه تو و به هُنونَ گُف: «ای بلبشو و چیک ولیک سی چیه؟ دختر نمورده، بلکه مِ خووه.»^{۴۰} اما هُنونَ به او خندسن. بعد آ یانکه کُلْ هُنونَ دَر کورد، بووه و مار دختر و همیطو شاگردونیه که پیش بیدن پی خودش وِرداشت و به جایه که دختر بید، اومه تو. ^{۴۱} اوسون عیسی دَس دختر گروفت و به او گُف: «تالیئا کوم!» یعنی: «ای دختر کوچوک، به تو بگووم ورسک!»^{۴۲} یکنه او دختر رسید و وَند به رَه رفتن. او دختر دوزه سالش بید. هُنونَ آ ای اتفاق بی اندازه تعجب کوردن بید. ^{۴۳} عیسی به هُنونَ دستور اکید دا که نهلن گِسه آ ای اتفاق باخبر بووه و آ هُنونَ مَخاس که به دختر خوراک دِهِن تا خوره.

۶

بی ایمونی مردم ناصره

^۱ اوسون عیسی اونجونَ ترک کورد و پی شاگردونش به شَر خودش ناصره رفت. ^۲ وختی روز شَمِبه مقدس رسید، عیسی مِ معبد شرو کورد به تعلیم داین. خلیا پی فَمَیدن قِصا او جرون بیسن. هُنونَ بگفتن: «ای چیانَ آ کجا یاد گروفته؟ یان چه حکمتیه که به او دایه بیسه؟ و هُنونَ چه معجزایه هسن که انجوم دَهه؟^۳ مَر او هَمو نجار نی؟ مَر کووک مریم و برار یعقوب، یوشا، یهودا و شَمعون نی؟ مَر خارون او اینجون، منجا اُمون زندگی تَم کُین؟» پَ در نظر هُنونَ ناپسند اومه. ^۴ عیسی به هُنونَ گُف: «نبی همه جا محترمَه اِلا مِ شَر خودش و بِن قومون و خونواده خودش!»^۵ او نَتْرَس اونجون هیچ معجزه

انجوم دَهَه، اِلا يانکه دَس خوشه وَر چَن مَرَض وَنَد و هُنُون شفا دا. ^۶ او آ بی ایمونی هُنُون جرون بید. اوسون، عیسی م دوهاتا اطراف بگشت و مردم تعلیم بدا.

مأموریت دوزَه حووری

^۷ عیسی او دوزَه حووری پیش خودش بونگ کورد و هُنُون دو به دو فرسید و هُنُون وَر دوون پلید اقتدار بخشید. ^۸ او به هُنُون دستور دا: «سی سفر، اِلا یه چودسی چی پی خوتون مورداره؛ نه نون، نه کوله‌بار بره و نه پیل م کمر بنداتون وَهه. ^۹ کوش پاتون گُنه، اما جومه اضافه میوشه. ^{۱۰} عیسی به هُنُون گُف: وختی به خونه وارد بیسه، تا وختی که م او شر هسه، م او خونه مَنه. ^{۱۱} و آر م جایه شُمون قبول نکوردن، یا به شُمون گوش ندان، وختی اونجون ترک گُنه، خاک پاهاتون آم تَکنه، تا شوهادته بووه به ضد هُنُون.» ^{۱۲} پ هُنُون رفتن، به مردم موعظه بکوردن که وا توبه گُین. ^{۱۳} هُنُون دوون زیادیه اخراج کوردن و مَرَضون زیادیه پی روغن تدهین کوردن و شفا دان.

قتل یحیی تعمید دهنده

^{۱۴} اما خبر ای وقایع به گوش هیرودیس پادشا رسید، سی یانکه نوم عیسی معروف بیس بید. بعضه ا مردم بگفتن: «یحیی تعمید دهنده ا موردون ورسیده و سی دل یان که ایطو معجزایه ا او به ظهور برسه.» ^{۱۵} بقیه بگفتن: «ایلیاس.» عده اَم بگفتن: «پَغمبری لِفِ پَغمبرون قدیم.» ^{۱۶} اما وختی هیرودیس یان فمید، گُف: «یان هَمو یحیاس که مو سرش ا تن سوا کوردم و ایسون ا موردون ورسیده!»

^{۱۷} سی یانکه به دستور خود هیرودیس یحیان گروفته و اووه بسن و به زندون بسن بید. هیرودیس ای کار سی دل هیرودیا کورد بید. هیرودیا پشتر زونه فیلیپس، برار هیرودیس بید و ایسون هیرودیس اووه به زونی اُسوند بید. ^{۱۸} سی یانکه یحیی به هیرودیس گُف بید: «یان خلاف شریعت خداس که تو پی زونه برارت عروسی گُنی.» ^{۱۹} پ هیرودیا ا یحیی کینه به دل داشت و مَخاس اووه گُشه، اما نترس. ^{۲۰} هیرودیس ا یحیی بترسید، سی یانکه دونس او پیا صالح و مقدسیه و سی دل یان ا او محافظت بکورد. هر وخت به قِصا یحیی گوش بدا، جرون و پرشون ببیس. پی ای حال، پی خووشی به قِصاش گوش بدا.

^{۲۱} آخیر هیرودیا فرصت مناسبه پدا کورد. هیرودیس م روز میلاد خودش ضیافتَه بر پا کورد و درباریون و فرموندون نظومی خودش و گپ گپون ایالت

جلیل دعوت کورد. ۲۲ دختر هیرودیا به مجلس اومه و رخصید و هیرودیس و مموننش شاد کورد. اوسون پادشا به دختر گُف: «هر چی مخی آ مو درخاس کُن که وان به تو بدوهم.» ۲۳ همیطو قسم خورد، گُف: «هر چی آ مو مَخاسه بووی، حتی نصف مملکتُمه، به تو بدوهم.» ۲۴ او دختر در رفت و به مار خودش گُف: «چه آزش خاسه بووم؟» مارش به او گُف: «سَر یحیی تعمید دهندن خاسه بات.» ۲۵ دختر آم بی معطلی پیش پادشا ورگشت و گُف: «آ تو مَحْم ایسون سَر یحیی تعمید دهندن سَر طَوَقَه به مو دهی.» ۲۶ پادشا خلی ناراحت بیس، اما سی حرمت قسمش و به احترام مموننش نخاس درخاس اووه رد گُنه. ۲۷ پ بی معطلی جلایه فرسندید و دستور دا سَر یحیان آرِه. او رفت، سَر یحیان م زندون بُرید ۲۸ و وان سَر طَوَقَه آورد و به دختر دا. او آم وان به مارش دا. ۲۹ وختی شاگردون یحیی یان شَنُفتن، اومِن و بدن اووه ورداشته، م مقبره دفن کوردن.

خوراک داین به پن هزار تن

۳۰ اوسون خووریون عیسی پیشش گرد بیسن و آ کارایه که کوردن بید و تعلیمایه که دان بید اووه مطلع کوردن. ۳۱ عیسی به هُنون گُف: «پی مو به جا خلوتِه دیر آ اینجون بیایه و تیکه اسراحت گُنه.» سی یانکه رفت شد مردم او طو بید که فرصت نون خوردن آم نداشتن. ۳۲ پ هُنون تَنا، پی بَلَم عازم جایه دیر اُفتیده بیسن. ۳۳ اما وخت ترک اونجون، دَسِه زیاده آ مردم هُنون دیدن و اشناختن. پ مردم آ کُل سَرا پا پیاده به او محل رفتن و نوها هُنون اونجون رَسیدن. ۳۴ وختی عیسی آ بَلَم پیاده بیس، جمعیت گِیه دید و دلش به حال هُنون به رحم اومه، سی یانکه لِفِ گوسفندون بی چوپون بیدن. پ شرو به تعلیم داین هُنون کورد و چیا زیاده به هُنون آموخت. ۳۵ نَزیک غروب، شاگردون پیشش اومِن و گفتن: «اینجون جا پرتیه و یر وخت آم هی. ۳۶ مردم رونه کُن تا به دوها تا و مزرعا اطراف روون و سی خوشون غذا خرن.» ۳۷ اما عیسی در جواب فرمود: «شُمون خوتون به هُنون غذا دهه.» هُنون گفتن: «آیا مخی رووم و دویس دینار نون خرم و به هُنون دِهیم تا خورن؟» ۳۸ عیسی آ هُنون پرسید: «چِن نون داره؟ رووه و تحَقق گُنه.» پ پرس و جو کوردن و گفتن: «پِن نون و دو موهی.» ۳۹ اوسون به شاگردون خودش فرمود تا مردم دَسِه دَسِه سَر سبزا نشونن. ۴۰ ایطو مردم م دَسا صد تویی و پنجا تویی سَر زمین نشسن. ۴۱ اوسون عیسی پِن نون و دو موهی ورداشت و به اَسُمون سیل کورد و شکر به جا آورد. بعد نونان قَل کورد و به شاگردون خودش دا تا نوها مردم

وَنن؛ دو موہی آم منجا کُل بر کورد. ^{۴۲} کُل خوردن و سِر بیسن، ^{۴۳} و آ خوردا نون و موہی، دوزہ سبد پُر گرد کوردن. ^{۴۴} بِن ہُنون کہ آ او نونا خوردن، پِن ہزار پیا بیدن.

عیسی ری او رَہ پرووہ

^{۴۵} عیسی بی معطلی آ شاگردون خودش مَخاس تا مِ ہمو حال کہ او مردم مرخص بکورد، سوار بلم بوون و نوها او بہ شَر بتَصدا اولا دریاچہ روون. ^{۴۶} عیسی بعد آ روئہ کوردن مردم، خودش بہ کُو رفت تا دعا کُنہ. ^{۴۷} وختی غروب بیس، بلم منجا دریاچہ رسید و عیسی مِ خشکی تِنَا بید. ^{۴۸} او دید کہ شاگردون پی زحمت پارو بزنن، سی یانکہ باد مخالف بہ بلم بزند. تقریباً نھنگ ساعت سو شو، عیسی قدم زنون ری او آلا ہُنون رفت و مَخاس آ جفتشون گذردہ. ^{۴۹} اما وختی شاگردون اووہ در حال رَہ رفتن ری او دیدن، گمون کوردن شبھیہ پِ کَلشون فریاد کوردن، ^{۵۰} سی یانکہ آ دیدن او خلی وحشت کوردن بید. اما عیسی بی معطلی پی ہُنون قِصہ کورد و فرمود: «دلتنون قرص بووہ، مو ہِسْم. مترسبہ!» ^{۵۱} اوسون عیسی پیش ہُنون بہ بلم او مہ و باد وسید. ہُنون بی حد جرون بیسن ^{۵۲} سی یانکہ معجزہ نونان درک نکوردن بید، بلکہ دلشون سخت بیس بید.

شفا مَرَضون مِ جنیسارت

^{۵۳} وختی بہ او سَر او رسیدن، مِ سرزمین جنیسارت اومِن و اونجون لنگر بسن. ^{۵۴} آ بلم کہ پیادہ بیسن، مردم یکتہ عیسان اشناختن ^{۵۵} و پی دو بہ سرتاسر او منطقہ رفتن و مَرَضون سَر تختا وندہ، بہ ہر جا کہ شَفْتَن او اونجون، بوردن. ^{۵۶} عیسی بہ ہر دوہات یا شَر یا مزرعہ کہ برفت، مردم مَرَضون مِ مِدونا بوندن و آ او تمنا بکوردن اجازہ دَہہ اَقلا لکِ رداش لَمس کُنن؛ و ہر کہ لَمس بکورد، شفا بیدید.

۷

لزوم پوکی باطن

^۱ فریسیون پی بعضہ آ معلمون تورات کہ آ اورشلیم اومِن بید، دور عیسی گرد بیسن ^۲ و دیدن بعضہ آ شاگردونش پی دَسا ناپاک، یعیہ نشُستہ، غذا بخورن. ^۳ سی یانکہ یہودیون و بخصوص یہودیون فرقہ فریسی، بہ سنت ریش سَفدون خوشون پابندن و تا دَسا خوشونہ نشورن، غذا نَم خورن. ^۴ وختی

أَ بازار بمیان، تا دَس پا خوشونَه نشورن چی نَم خورن. و خلی سننا دِگَنه آم حفظ بگُین، لَف شُستن پیالا، دِگا و ظرفا مسی. ° پَ فریسیون و معلمون تورات آ عیسی پرسیدن: «آچه شاگردون تو طبق سنت ریش سفون رفتارن نَم گُین و پی دَسا ناپاک غذا بخورن؟» ۶ عیسی جواب دا: «اشعیبا نبی درباره شُمون ریاکارون چه خوب پشگویی کورد! او طو که نوشتَه بیسه،
 «ای قوم پی لووا خوشون مون حرمت بونن،
 اما دلاشون آ مو دیره.
 ۷ هُنون بخود مون عبادت بگُین،

سی یانکه تعلیماشون چی الا فرایض بشری نی.»
 ۸ شُمون احکام خدان کنار وندیه و تِننا سننا بشریه حفظ گُیه.»
 ۹ عیسی به هُنون فرمود: «شُمون پی زرنگی حکم خدان کنار بونه تا سنت خوتونه به جا آره! ۱۰ سی یانکه موسی گُف، "بووه و مار خوته حرمت ون،" و همیطو "هر که بووه یا مار خوشه دشمنون دَهه، وا گُشته بووه." ۱۱ اما شُمون بگووه شخص تره به بووه و مار خودش گووه: "که هر چی وا سی کمک به شُمون دو هام وقف کار خدا کوردمه" ۱۲ و ایطو نَم هله هیچ کاره سی بووه یا مارش گُنه. ۱۳ شُمون ایطو پی سننا خوتون، که هُنون به بقیه آم منتقل بگُیه، کلوم خدان باطل حساب بگُیه و آ ایطو کارا زیاد انجوم بدهه.»

چه چی آدم ناپاک بگُنه

۱۴ عیسی آندو جوماعت پیش خودش بونگ کورد و به هُنون فرمود: «کُل شُمون به مو گوش دِهه و یان فمه: ۱۵ هیچ چی در آ آدم نی که ترسه بووه پی داخل بیسن به او، اووه ناپاک گُنه، بلکه او چی که آدم ناپاک گُنه چیاپی به آ باطن آدم میایه. ۱۶ هر که گوش شنوا داره، شنفه!»

۱۷ عیسی بعد آ وانکه جوماعت هشت و به خونه اومه، شاگردونش معنی مئل آ او پرسیدن. ۱۸ او گُف: «آیا شُمون آم درک نَم گُیه؟ آیا دنونه که اوچیاپی به آ در به آدم داخل بووه، نتره اووه ناپاک گُنه؟ ۱۹ سی یانکه به دلش ره پدا نَم گُنه، بلکه م اشکمش برووه و اوسون دفع بووه.» عیسی پی ای قصه، کُل غذاهان پاک اعلام کورد. ۲۰ او ادامه دا: «اوچیاپی به آ باطن آدم در میایه، وان که اووه ناپاک گُنه. ۲۱ سی یانکه هِنونین که آ دل و باطن انسان میان در: فکرا بد، بی عفتی، دُزی، قتل، زنا، ۲۲ طمع، بد گسیه خاسن، حيله، هرزگی، حسیدی، تهمت، تکبر و نادونی. ۲۳ ای بدیا کُل آ باطن سرچشمه بگرن و آدم ناپاک گُین.»

ایمون زونه غر یهودی

^{۲۴} عیسی آ اونجون وند رَه و به منطقه صور و صیدون رفت. به خونه رَسید؛ اما نَخاس گَسبه باخبر بووه. پی ای حال نَتَرَس حضور خوشه مخفی هَلَه. ^{۲۵} زونه که دختر کوچوکش روح پلید داش، وختی قَمید او اونجون، بی معطلی اومه و به پاها او اُفتید. ^{۲۶} او زونه که یونانی و آ آل فینیقیه سوریه بید، آ عیسی تمنا کورد یو آ دخترش اخراج کُنه. ^{۲۷} عیسی به او کُف: «هَل اول بچون سِر بوون، سی یانکه نون بچون اَسوندن و نوها سگون بَسَن روا نی.» ^{۲۸} زونه جواب دا: «آ، سرورُم، اما سگون آم سِر سفره آ خوردا نون بچون بخورن.» ^{۲۹} عیسی به او کُف: «سی دل ای قِصَت، رو که یو آ دخترت اخراج بیس!» ^{۳۰} او زونه وختی به خونه رَسید، دید که دخترش ری جا دراز کشیده و یو آ او اخراج بیسه.

شفا پیا کر و کُنگه

^{۳۱} عیسی آ سرزمین صور ورگشت و آ رَه صیدون آلا دریاچه جلیل رفت. او آ منجا منطقه دِکاپولیس رَد بیس. ^{۳۲} اونجون پیا بیه پیش او آوردن که هم کر بید و هم لُطَه بید. هُنون عیسان التماس کوردن تا دَس خوشه وِر او وَنه. ^{۳۳} عیسی او پیا ن آ منجا جوماعت دِرورُد، کناره کشید و کِلکا خوشه م گوشاش وند. اوسون او دون بَس و زون او پیا ن لمس کورد و ^{۳۴} آلا اَسْمون سِل کورد، آه عمیقَه کشید و کُف: «اِفْتَح!» - یعنی «گوشات!» ^{۳۵} یکتَه گوشا او پیا گوشین و لُطی زویش برطرف بیس و تَرَس راحت قِصَه کُنه. ^{۳۶} عیسی هُنون قَدغن کورد که آ ای موضوع به گَسبه چی نگوون. اما هر چه بیشتر قَدغنشون بکورد، بیشتر آ ای اتفاق قِصَه بکوردن. ^{۳۷} مردم پی تعجب زیاد بگفتن: «هر چی او کورده، خوب بیده؛ حتی کرون شنوا و کُنگون به قِصَه میاره!»

۸

غذا داین به چار هزار تن

^۱ م یکه آ او روزا، آندو جوماعت زیاده گرد بیسن و سی یانکه چی سی خوردن نداشتن، عیسی شاگردون خوشه بونگ کورد و به هُنون فرمود: ^۲ «دَلَم به حال ای مردم بسوزه، سی یانکه ایسون سو روزَه که پی مونن و چی سی خوردن ندارن. ^۳ آر هُنون گُسنه رونه کُئم تا به خونا خوشون روون، م رَه آ پا بدران، سی یانکه آزشون آ رَه دیر اومه.» ^۴ شاگردون جواب دان گفتن: «م ای بیابون آ کجا گَسبه تَرَه سی سِر کوردن هُنون نون تهیه کُنه؟» ^۵ عیسی

پرسید: «چَن نون داره؟» گفتن: «هَف نون.»^۶ اوسون عیسی به جوماعت فرمود تا سر زمین نشینن. اوسون هَف نون گرفت و بعد آشکرگزوری، قَل کورده، به شاگردونش دا تا نوها مردم وَنن؛ و شاگردون اَم ایطو کوردن.^۷ هُنون چَن موهی کوچوک اَم داشتن. پ عیسی هُنون اَم برکت دا و فرمود تا نوها مردم وَنن.^۸ کُل خوردن و سِر بیسن و هَف زَمبیل پُر اَ خورده رزا اَم گرد کوردن.^۹ اونجون چَن چار هزار نفر بیدن. اوسون عیسی جوماعت مرخص کورد^{۱۰} و بی معطلی پی شاگردونش سوار بَلَم بیس و به ناحیه دَلمانوته رفت.

درخاس معجزه آسمونی

^{۱۱} فریسیون پیش عیسی اوین و پی او به بحث نشسن. هُنون سی یانکه اووه امتحون کُنن، معجزه آسمونی اَ او مَخاسن.^{۱۲} اما عیسی اَ دل آهه کشید و فرمود: «اچه ای نسل معجزه مَخن؟ یقین داشته بایه، به شُمون بگووم، هیچ معجزه به هُنون دایه نَم بووه.»^{۱۳} اوسون هُنون هشت و آندو سوار بَلَم بیس، به اولا دریا رفت.

توبیخ شاگردون

^{۱۴} اما شاگردون یادشون رفت بید پی خوشون نون وِردارن و مِ بَلَم بیشتر اَ یه نون نداشتن.^{۱۵} عیسی به هُنون هشدار دا و فرمود: «دونسه بایه و اَ خمیرمایه فریسیون و خمیرمایه هیرودیس دیری کُنه.»^{۱۶} پ شاگردون بِن خوشون قصه کوردن، بگفتن: «سی دل یان ایطو کُف که پی خومون نون ندارم.»^{۱۷} عیسی که یان فَمید، به هُنون کُف: «اچه درباره یانکه نون نداره پی یَک بحث کُنه؟ آیا هنی ندونه و درک نَم کُنه؟ آیا دل شُمون هنی سخته؟^{۱۸} تیه داره و نَم بینه؟ گوش داره و نَم شنْفه؟ آیا یادتون رفته؟^{۱۹} اوسون که بِن نون سی بِن هزار نفر قَل کوردم، چَن سبد پُر اَ خورده رزا نونا گرد کورده؟» گفتن: «دوزه سبد.»^{۲۰} «و وختی هَف نون سی چار هزار تن بَر کوردم، چَن زَمبیل پُر اَ خورده رزا نونا گرد کورده؟» گفتن: «هَف زَمبیل.»^{۲۱} اوسون عیسی به هُنون فرمود: «آیا هنی درک نَم کُنه؟»

شفا پیا کور مِ بتَصدا

^{۲۲} و وختی به بتَصدا رسیدن، عده پیاپه کور پیش عیسی آورده، تمنا کوردن وَر او دَس وَنه.^{۲۳} عیسی دَس او پیاَن گرفت و اووه اَ دوهات دَر بورد. اوسون او دوشن وَر تیا او وَند و دَسا خوشه وَر او وَند و پرسید: «چی

ببینی؟»^{۲۴} او پیا سر بُلند کورد و گُف: «مردمَ لِفِ درختایه که م حرکتن ببینم.»^{۲۵} پَ عیسی یه رِ دِگه دَسا خوشه وَر تیا او وَند. اوسون تیاش واز بیسن، روشنویی خوشه آندو بدس آورد و همه چیه به خوبی بدید.^{۲۶} عیسی اووه به خونه فرسئید و به او فرمود: «به دوهات مورگرد.»

اعتراف پطرس درباره عیسی

^{۲۷} عیسی پی شاگردون خودش به دوهاتا اطراف قِصریه فیلیپی رفت. م ره، ا شاگردون خودش پرسید: «به گفته مردم مو کی هِسْم؟»^{۲۸} هُنون جواب دان: «بعضه بگون یحیی تعمید دهنده هسی، عده بگون ایلیویی و عده دِگه ام بگون یکه ا پِعمبرون هسی.»^{۲۹} عیسی ا هُنون پرسید: «شُمون چه بگووه؟ به نظر شُمون مو کی هِسْم؟» پطرس جواب دا: «تو مسیح موعودی.»^{۳۰} اما عیسی هُنون منع کورد که درباره او به گِسه چی نگوون.

پشگویی عیسی درباره موردن و رستاخیز خودش

^{۳۱} اوسون عیسی شرو به تعلیم داین هُنون کورد و گُف: که لازم کووک انسان زحمت زیاده بینه و ا جانوب ریش سفون و کاهنون اعظم معبد و معلمون تورات رد بووه، گُشته بووه و بعد ا سو روز زنده بووه.^{۳۲} وختی عیسی یان علنی اعلام کورد، پطرس اووه کناره کشید و وَند به مَدَمَت کوردنش.^{۳۳} اما عیسی ری ورگردونیده، به شاگردون خودش سیل کورد و پطرس مَدَمَت کورد و گُف: «دیر بات ا مو، ای شیطن! سی یانکه فکرا تو انسانیه، نه الوهی.»

^{۳۴} اوسون عیسی جوماعت پی شاگردون خودش بونگ کورد و به هُنون گُف: «ار گِسه خاسه بووه مون پروی گُنه، وا خوشه انکار گُنه، صلیب خوشه گِره و ا دُما مو آیه.^{۳۵} سی یانکه هر که خاسه بووه جون خوشه نجات دهه، وان ا دَس بدهه؛ اما هر که سی دل مونو سی دل انجیل جون خوشه ا دَس دهه، وان نجات بدهه.^{۳۶} انسان چه سود که گُل دنیان بره اما جون خوشه بازه؟^{۳۷} انسان سی بدس آوردن جون خودش چه تره دهه؟^{۳۸} سی یانکه هر که بن ای نسل زناکار و گُناکار ا مونو قِصام شرم داشته بووه، کووک انسان ام اوسون که م جلال بووه خودش پی ملاکون مقدس آیه، ا او شرم گُنه.»

^۱ عیسی همیطو به هُنون فرمود: «یقین داشته بایه، به شُمون بگووم، بعضه اینجون وسیدنه که تا اومین قدرتمند پادشوهی خدان نبینن، طعم مرگ نم

عوض بیسن ری عیسی

^۲ شیش روز بعد، عیسی پطرس و یعقوب و یوحنا گرفت و هُنون پی خودش بالا گوهه بِلند بورد تا خلوت کُین. اونجون، در حضور هُنون، ری او عوض بیس. ^۳ جومش برق دا و خلی سفد بیس، اوطو که م دنیا هیچ ماده نتره جومیه اوطو سفد کُنه. ^۴ هموسون، ایلیا و موسی نوها تیا هُنون ظاهر بیسن و پی عیسی وندن به قصه کوردن. ^۵ پطرس به عیسی کُف: «استاد، بیدن اُمون اینجون خووش. پ هِل سو سرپنا سازم، یکه سی تو، یکه سی موسی و یکه ام سی ایلیا.» ^۶ پطرس ندونس چه بگووه، سی یانکه هُنون خلی ترسیدن بید. ^۷ اوسون اوره هُنون م خودش گرفت و ندایه اُور اومه که «یان کووک محبوبم، به او گوش دهه.» ^۸ یکنه، وختی به اطراف سیل کوردن، الا عیسی هیچ کُنه پیش خوشون ندیدن.

^۹ وختی که اُگو ب اومن زر، عیسی به هُنون فرمون دا که اوچیایه که دیدنه سی گسه بازگو نکین تا وختی که کووک انسان اُموردون ورسگه. ^{۱۰} هُنون ای ماجران بن خوشون هشتن، اما ا یکدو پیرسیدن که ورسیدن اُموردون، چیه. ^{۱۱} اوسون هُنون ا عیسی پرسیدن: «اچه معلمون تورات بگوون اول وا ایلیا آیه؟» ^{۱۲} عیسی جواب دا: «البته که اول ایلیا میایه تا همه چیه آماده کُنه. اما اچه در مورد کووک انسان نوشته بیسه که وا رنج زیاده گشه و تحقیر بووه؟» ^{۱۳} به علاوه، مو به شمون بگووم که ایلیا، هموطو که درباره او نوشته بیسه، اومه و هُنون هر چی مَخاسن پی او کوردن.»

شفا کووک دوزیه

^{۱۴} وختی هُنون پیش باقه شاگردون رسیدن، دیدن جمعیت گپه دورشون وسیدنه و معلمون تورات اُم پشون بحث کُین. ^{۱۵} جوماعت تا عیسان دیدن، کُلتشون خلی جرت زیه بیسن و پی دو اومن، اووه سلام دان. ^{۱۶} عیسی پرسید: «درباره چه چی پی هُنون بحث کُنه؟» ^{۱۷} پیاپه اُمنجا جمعیت جواب دا: «استاد، کووکمه پیشت اُردمه. او گروفتار روحیه که قدرت قصه کوردن اُ او گروفته. ^{۱۸} وختی روح پلید اووه بگره، سر زمین شونش، طوره که دونش قف میاره و دندوناش سر یک زور دهه و لارش خشک بووه. اُ شاگردونت مَخاسم او روح اخراج کُین، اما نترسن.» ^{۱۹} عیسی جواب دا کُف: «ای نسل بی ایمون، تا کی پی شمون بووم و تحملتون کُوم؟ اووه پیش مو بیاره.» ^{۲۰} پ اووه اُوردن. روح وختی عیسان دید، یکنه کووک به لحتشه بس طوره که سر زمین

أفتید و مِ هَمو حال که آ دُونش قِف بمیومَه، سَر خاک مغلَه بخورد. ^{۲۱} عیسی آ بووه او پرسید: «چَن وختَه که به ای وضع دچارَه؟» جواب دا: «آ بچی. ^{۲۲} ای روح چَن رَه اووَه مِ او یا تَش بسَه تا هلاکش کُنَه. آر تَری وَر اُمون رحم فرما و یوریمون کُن.» ^{۲۳} عیسی گُف: «آر تَرُم! سی گسبه که ایمون دارَه همه چی ممکن.» ^{۲۴} بووه او کووَك بی معطلی پی صدا بِلند گُف: «ایمون دارُم؛ یورِیُم ده تا وَر بی ایمونی خودُم غالب اَیم!» ^{۲۵} وختی عیسی دید جمعیت پی دو آلاش میان، وَر روح پلید نِهَب رَند، فرمود: «ای روح کر و گَنگَه، به تو دستور بدو هام آ او دَر اَیی و دِگه هیچ وخت به او داخل نبوی!» ^{۲۶} روح نعره کشید و کووَك سخت تکون دایه، آ او دَر او مَه. کووَك لِف پِگره بی جون بیس، طوره که خلیا گفتن: «مورده.» ^{۲۷} اما عیسی دَس کووَك گُروف، اووَه ورسونید و کووَك راسپا وسید. ^{۲۸} وختی عیسی به خونَه رفت، شاگردونش مِ خلوت آ او پرسیدن: «اچه اُمون نترسیم او روح اخراج کُنیم؟» ^{۲۹} جواب دا: «ای نوع روح پلید اِلا پی دعا اخراج نَم بووه.»

عیسی یَه رَ دِگه موردن و زنده بیسن خوشَه پِشگوی بکنَه

^{۳۰} هُنون او محلَّ ترک کوردن و آ منجا ولایت جلیل رَد بیسن. عیسی نَخاس گسبه دونسَه بووه او کجاس، ^{۳۱} سی یانکه شاگردون خوشَه تعلیم بدا و به هُنون بگُف که: «کووَك انسان بدَس مردم تسلیم ببووه و اووَه بگُشن و سو روز بعد آ کُشته بیسن، بورسَه.» ^{۳۲} اما شاگردون منظور عیسانَ نَقمیدن و بترسیدن آ او سؤال کُنن.

گپی مِ چیَه؟

^{۳۳} هُنون به شَر گُفَرناحوم او مین. وختی که مِ خونَه بیدن، عیسی آ شاگردونش پرسید: «بِن رَه دربارَه چه چی بحث بکوردَه؟» ^{۳۴} هُنون ساکت موندن، سی یانکه مِ رَه دربارَه یان بحث بکوردن که کونشون آ هُنون گُفترَه. ^{۳۵} عیسی نشس و او دوزَه خووری بونگ کورد و گُف: «هر که مَخو اولی بووه، وا آخری و خادم کُل بووه.» ^{۳۶} اوسون عیسی بچی آورد، منجا هُنون وند و اَشیش گُروف، به هُنون گُف: ^{۳۷} «هر که ایطو بچی به نوم مو قبول کُنَه، مونَ قبول کوردَه؛ و هر که مونَ قبول کُنَه، نه مونَ، بلکه فرستنده مونَ قبول کوردَه.»

هر که به ضد اُمون نی، پی اُمون

^{۳۸} یوحنا به عیسی گُف: «استاد، شخصیَه دیدم که به نوم تو یو اخراج

بکورد، اما سی یانکه اَ اُمون نَبید، نوهاش گروفتِم.»^{۳۹} عیسی گُف: «نوهاش مگره، سی یانکه گسه نتره به نوم مو معجزه گنه و دمه یگه، در حق مو بد گووه.^{۴۰} سی یانکه هر که به ضد اُمون نی، پی اُمون.^{۴۱} یقین داشته بایه، به شمون بگووم، هر که سی دل یانکه به مسیح تعلق داره حتی جومه او به نوم مو به شمون دهه، بی گمون بی پاداش نم منه.»

وسوسه گنا

^{۴۲} و هر که باعث بووه یکه اَ ای کوچوکون که به مو ایمون دارن لغزش خوره، اووه بتره که سنگ اسیو گیبه به گردنش اُزین و به دریا بهن! ^{۴۳} آر دسیت باعث لغزش تو ببووه، وان قطع کن. سی یانکه تون بتر وان که علیل به حیات ره پدا گنی تا یانکه پی دو دس به جهنم رویی، به تشه که هیچ وخت خو نم رووه.^{۴۴} جایه که کریمه که هُنون بخوره نم میره و تش وان خاموشیه نداره.^{۴۵} و آر پات باعث لغزش تو ببووه، وان قطع کن. سی یانکه تون بتر وان که شل به حیات ره پدا گنی، تا یانکه پی دو پا به جهنم بسه بووی.^{۴۶} جایه که کریمه که هُنون بخوره نم میره و تشش خو نم رووه.^{۴۷} و آر تیت باعث لغزش تو ببووه، وان درار، سی یانکه تون بتر وان که پی یه تیه به پادشوهی خدا ره پدا گنی، تا یانکه پی دو تیه به جهنم بسه بووی،^{۴۸} جایه که

«کریمه که هُنون بخوره نم میره

و تشش خو نم رووه.»

^{۴۹} «گُل پی نمک و تش آزمایش ببوون.^{۵۰} نمک خوبه، اما آر خاصیتش اَ دس دهه، چطو ببووه وان نمکی کورد؟ شمون ام م خوتون نمک داشته بایه و پی یکدو پی صلح و صفا زندگی گنه.»

۱۰

تعلیم عیسی درباره عروسی و طلاق

^۱ عیسی شر گفرناحوم ترک کورد و به نوحی ولایت یهودیه و اولاً روخونه اردن رفت. یه ر دیگه جمعیه پیش او گرد بیسن و او لِف همیشه، به هُنون تعلیم بدا.^۲ فریسیون پیش عیسی اوین و سی آزمایش او پرسیدن: «آیا جایز که مره زونه خوشه طلاق دهه؟»^۳ عیسی به هُنون جواب دا: «موسی چه حکمه به شمون داس؟»^۴ هُنون گفتن: «موسی اجازه داس که مره طلاقنومه نوسه و زونه خوشه رها گنه.»^۵ عیسی به هُنون فرمود: «موسی سی دل سخت دلی شمون ای حکمه سیتون نوشت.^۶ اما اَ اول خلقت، خدا

«هُنُونَ مَرَّةً وَ زَوْنَهُ أَفْرِيد.»^۷ و «سی دل یان، مَرَّةً بووَه و مار خوشه ترک کورده، به زونه خودش بیونده،^۸ و هر دون یه تن بیون.» سی دل یان، ا بعد ا وان دِگه دو تن نسن، بلکه یه تنن.^۹ پ او چیه که خدا یکه کورده، انسان سوا نگنه.»

^{۱۰} وختی م خونه بیدن، شاگردون آندو درباره ای موضوع آ عیسی سؤال کوردن. ^{۱۱} عیسی فرمود: «هر که زونه خوشه طلاق دَهه و زونه دِگه اَسونه، نسبت به زونه خودش مرتکب زنا بیسه.^{۱۲} و همیطو آر زونه ا مَرش طلاق گَره و پی مَره دِگه شی گنه، مرتکب زنا بیسه.»

عیسی و بچون

^{۱۳} مردم بچون پیش عیسی آوردن تا سر هُنون دَس وَته و برکتشون دَهه. اما شاگردون مردم سی ای کارشون مَدَمَت کوردن.^{۱۴} وختی عیسی ای رفتار شاگردون دید، چر اومه و به شاگردون خودش گف: «هله بچون پیش مو آین؛ نوها هُنون مگره، سی یانکه پادشوهی خدا ا ایطو گسونیه.^{۱۵} یقین داشته بایه، به شمون بگووم، هر که پادشوهی خدان لف بچه قبول نگنه، هیچ وخت به وان ره پدا نم گنه.»^{۱۶} اوسون بچون م اُشش گروف، سر هُنون دَس کشید و هُنون برکت دا.

جَوون پیلدار

^{۱۷} وختی عیسی وَند ره، پیاپه پی دو اومه، نواش زونی رَند و پرسید: «استاد خوب، چه گنم تا وارث حیات ابدی بووم؟»^{۱۸} عیسی جواب دا: «اچه مون خوب بونگ بگنی؟ هیچ کَ خوب نی الا خدا.^{۱۹} احکام دونی: «قتل مکن، زنا مکن، دُزی مکن، شوهادت دُرو مده، فریبکوری مکن، بووه و مار خوته احترام گن.»^{۲۰} او پیا در جواب گف: «استاد، گل هُنون آ جَوونی بهجا آوردمه.»^{۲۱} عیسی به او سیل کورد، مُحبتش کورد و فرمود: «تینا یه چی کم دوری؛ رو هر چی دوری فروش و پیلش به فقیرون ده که م اَسمون گنجه داشته بووی. اوسون بیو و ا مو پزوی گن.»^{۲۲} او پیا آ ای قِصه نا امد بیس و ناراحت آ اونجون رفت، سی یانکه ثروت زیاده داش.

^{۲۳} عیسی به اطراف سیل کورد، به شاگردون خودش گف: «چقدَه مشکل ره پدا کوردن پیلدارون به پادشوهی خدا!»^{۲۴} شاگردون ا قِصا او جَرَت کوردن. اما عیسی آندو به هُنون فرمود: «ای بچون، ره پدا کوردن به پادشوهی خدا چقدَه مشکل!»^{۲۵} رد بیسن شتر ا سیلا سیزن اَسونتر ا ره پدا کوردن شخص پیلدار به پادشوهی خداس.»^{۲۶} شاگردون که خلی جرون بیدن، به یکو بگفتن:

«پ کی تره نجات پدا گنه؟»^{۲۷} عیسی به هُنون سیل کورد و فرمود: «سی انسان ناممکن، اما سی خدا ایطو نی؛ سی یانکه همه چی سی خدا ممکن.»^{۲۸} اوسون پطرس شرو به قصه کوردن کورد و گف: «سیل گن، اُمون همه چیه هِشتمه و ا تو پروی بگنم.»^{۲۹} عیسی فرمود: «یقین داشته بایه، به شُمون بگووم، گسه نی که سی دل مونو سی دل انجیل، خوئه یا برارون یا خار و یا مار یا بووه یا بچون یا ملکا خوشه ترک کورده بووه،^{۳۰} و م ای دنیا صد برابر بیشتر خونا و برارون و خارون و مارون و بچون و ملکا - و پی وان، آزارا - بدس ن آره و م دنیا آینده ام آ حیات ابدی برمند نبووه.^{۳۱} اما خلیا که اولی هسن آخری بیوون و آخریون اولی!»

پشگویی عیسی درباره موردن و رستاخیز خودش

^{۳۲} پ هُنون آلا شر اورشلیم ره اُفتیدن و عیسی نوها نوها هُنون ره برفت. شاگردون جرت کوردن بید و گسونه که پی هُنون برفتن، ترسیدن بید. عیسی او دوزه تن کناره کشید و یه ر یگه به هُنون گف که م اورشلیم چه سرش مخو آیه.^{۳۳} عیسی فرمود: «ایسون به شر اورشلیم برووم، اونجون کووک انسان به کاهنون اعظم معبد و معلمون تورات تسلیم بگنن. هُنون اووه به مرگ محکوم بگنن و بدس غر یهودیون بدهن.^{۳۴} هُنون مسخرش کورده و م ریش او دون بیهن و شولاقش بزَنن و بگشنش. اما بعد آ سو روز آندو زنده ببووه.»

درخاس یعقوب و یوحنا

^{۳۵} یعقوب و یوحنا، کووکون زیدی پیش او اومن و گفتن: «استاد، تقاضا دارم اوچپاییه که ا تو مخم، سیمون به جا آری!»^{۳۶} عیسی به هُنون گف: «چه مخه سیتون گنم؟»^{۳۷} هُنون گفتن: «اجازه ده که م جلال تو، یکه ور جانب راس و یکه یکه ور جانب چپ تو نشینم.»^{۳۸} عیسی به هُنون فرمود: «شُمون ندونه چه مخه. آیا تره آ جومه که مو بنوشم، نوشه و تعمیدی که مو بگرم، گره؟»^{۳۹} هُنون گفتن: «آ، ترم.» عیسی فرمود: «بی شک که آ جومه که مو بنوشم، بنوشه و تعمیدی که مو بگرم، بگره.^{۴۰} اما دونسه بایه که نسن ور جانب راس و چپ مو، در اختیار مو نی تا وان به گسه بخشم. ای جایگا آ گسونیه که سیشون تهیه بیسه.»

^{۴۱} وختی ده حووری یگه آ ای امر ملتفت بیسن، ور یعقوب و یوحنا چر اومن.^{۴۲} عیسی هُنون بونگ کورد و گف: «شُمون دونه هُنون که حاگمون باقه قوما حساب بوون ور هُنون سروری بگنن و گپونشون به هُنون فرمون بدهن.^{۴۳} اما بن شُمون ایطو نبووه. هر که مخو بن شُمون گپ بووه، وا خادم

شُمون بووه. ^{۴۴} و هر که مَخو بِن شُمون اول بووه، وا غلوم همه بووه. ^{۴۵} او طو که کووک انسان آم ن اومه تا خدمتش کُنن، بلکه اومه تا خدمت کُنه و جونش م ره رهویی خلیا فدا کُنه.»

شفا بارتیمانوس کور

^{۴۶} اوسون هُنون به شَر آرِیحا او مین و وختی عیسی پی شاگردون خودش و جوماعت زیاده آرِیحاَن ترک بکورد، گدا کوره به نوم بارتیمانوس، کووک تیمائوس، کنار ره نِسَه بید. ^{۴۷} وختی بارتیمانوس فَمید که عیسی ناصرِیه، فریاد کشید که: «ای عیسی، کووک داوود، وِر مو رحم کُن!» ^{۴۸} خلیا ا مردم وَش غِض کوردن که ساکت بووه، اما او بیشتر داد بَزند: «ای کووک داوود، وِر مو رحم کُن!» ^{۴۹} عیسی وسید و فرمود: «گوه اینجون آیه.» پ مردم پیا کور بونگ کوردن، گفتن «دلت قرص بووه! ورسک که تون بونگ کُنه.» ^{۵۰} او بی معطلی عبا خوشه یه لا پس، ا جا جس و پیش عیسی اومه. ^{۵۱} عیسی ا او پرسید: «چه مخی سیت کُتم؟» جواب دا: «استاد، مَحُم تِیام روشنا بوون.» ^{۵۲} عیسی به او فرمود: «رو که ایمونت تون شفا داس.» او پیا، یکنه روشنویی تیا خوشه بدس آورد و ا دُما عیسی ره اُفتید.

۱۱

ورود شاهونه عیسی به اورشلیم

^۱ وختی به دِگده بَتفاجی و بَت عنیا رسیدن که نَزیک شَر اورشلیم و م گمرگش کُو زتون بید، عیسی دو نفر ا شاگردون خوشه فرسَنید ^۲ و به هُنون فرمود: «به دوهاته که ری به ریتونه، رووه. به محض ورود، کره الاغیه بَسَه پدا بکُنه که تا ایسون گسه سوارش نبیسه. وان گوشه و بیاره. ^۳ آر گسه ا شُمون پرسید: “آچه بگوشیش؟” گوه: “خداوند احتیاجش داره و زیتره وان آندو اینجون بفرسنه.”» ^۴ او دو شاگرد رفتن و م کیچه کره الاغیه جوسن که نوها دره بَسَه بیس بید. پ وان گوشیدن. ^۵ هموسون، بعضه ا گسونه که اونجون وسیده بیدن پرسیدن: «آچه کره الاغ داره بگوشه؟» ^۶ هر دون شاگرد هموطو که عیسی به هُنون فرمود بید، جوابشون دان؛ پ هشتنشون روون. ^۷ اوسون هُنون، کره الاغ پیش عیسی اُردَه و رداها خوشونه سَر وان پسن و عیسی سوار بیس. ^۸ خلی ا مردم آم رداها خوشونه سَر ره پم کوردن و عده ام شاخاییه که ا م مزرعا بُریدن بید، م ره پم کوردن. ^۹ گسونه که نوها نوها عیسی بر رفتن و هُنون که ا دُما او ب او مین، پی فریاد بگفتن:

«نجاتمون ده!»

«مبارک با او که به نوم خداوند میایه!»

۱۰ «مبارک پادشوهی بووه أمون داوود، که بمیایه!»

«نجاتمون آ عرش برین!»

۱۱ پ عیسی به شر اورشلیم اومه و به معبد رفت. اونجون همه چیه دید، اما سی یانکه یر وخت بید پی او دوزه خووری به بت عنیا رفت.

عیسی درخت انجیر نُفرین کُنه

۱۲ صوباش، وخت خروج آ بت عنیا، عیسی گُسنش بیس. ۱۳ آ دیر درخت پُر برگ انجیره دید؛ پ پش رفت تا بیته انجیر داره یا نه. وختی نزیک بیس، اِلا برگ چی وِر درخت ندید، سی یانکه هنی فصل انجیر نرسید بید. ۱۴ پ خطاب به درخت فرمود: «مبا که دِگه هیچ وخت گسه آ تو میوه خوره!» و شاگردونش یان شُفتن.

عیسی معبد خدان پاک کُنه

۱۵ وختی هُنون به شر اورشلیم رسیدن، عیسی به معبد اعظم رفت و اونجون وند به در بسن گسونه که اونجون خر فروش بکوردن. مزا صرافون و چارپایا گموئر فروشون سر ته کورد ۱۶ و گسیه نم هشت که سی حمل جنساش، آ صحن معبد اعظم رد بووه. ۱۷ اوسون به هُنون تعلیم دا و گُف: «مَر م کتابا مقدس نوشته نبیسه که،

«خونه مو خونه دعا سی کُل قوما خونده بیوه»

اما شُمون وان "لونه رزنون" کوردیه.»

۱۸ کاهنون اعظم معبد و معلمون تورات وختی یان شُفتن، دُما ره سی گُستنش بیدن، هُنون آ او بترسیدن، سی یانکه کُل جمعیت آ تعالیم او جرت کوردن بید. ۱۹ وختی غروب بیس، عیسی و شاگردون آ شر در رفتن.

خشک بیسن درخت انجیر

۲۰ سحر گه، م ره، همو درخت انجیر دیدن که آ ریشه خشک بیس بید. ۲۱ پطرس ماجران به یاد آورد و به عیسی گُف: «استاد، سیل کُن! درخت انجیره که نُفرین کوردی، خشک بیسه.» ۲۲ عیسی جواب دا: «به خدا ایمون داشته بایه. ۲۳ یقین داشته بایه، به شُمون بگووم، آر گسه به ای گو گووه، آ جا گن، به دریا بسه بات،» و م دلش شک نگنه بلکه ایمون داشته بووه که اوچیایه که بگووه اتفاق اُفته، سی او انجوم بیوه. ۲۴ پ به شُمون بگووم، ایمون داشته

بايه، هر چيه كه م دعا طلب كُنه، بَدَس مياره و به شُمون دايه ببوه.»
 ۲۵ «پ هر وخت به دعا بوسيه، آر نسبت به گسيه چي به دل داره، اووه بخشيه
 تا ببوه شُمون آم كه م آسُمون، خطاها شُمون بخشه. ۲۶ اما آر شُمون نبخشيه،
 ببوه شُمون آم كه م آسُمون، خطاها شُمون نم بخشه.»

سؤال درباره اقتدار عيسى

۲۷ هُنون آندو به اورشليم اوين. وختي كه عيسى م صحن معبد قدم بَرَد،
 كاهنون اعظم معبد و معلمون تورات و ريش سفون پيشش اوين، ۲۸ پرسيدن:
 «به چه حقه اي كاران بگني؟ كي اقتدار انجوم اي كاران به تو داس؟»
 ۲۹ عيسى جواب دا گُف: «موئم آ شُمون سؤاليه دارم. به مو جواب دهه تا
 موئم به شُمون گوؤم بي چه اقتداره اي كاران بگنم. ۳۰ غسل تعميد يحيى آ خدا
 بيد يا آ انسان؟ جواب دهه.» ۳۱ هُنون بن خوشون بحث كوردن، گفتن: «آر
 گووم، ”آ خدا بيد“، بگووه، ”پ آچه به او ايمون ن آورده؟“ ۳۲ آر گووم، ”آ
 انسان بيد...» - آ مردم ترسيدن، سي يانكه همه يحيان پغمبر حقيقه دونسن.
 ۳۳ پ به عيسى جواب دان: «ندونم.» عيسى گُف: «موئم به شُمون نم گوؤم
 بي چه اقتداره اي كاران بگنم.»

۱۲

مَثَل باغبونون شرور

۱ اوسون عيسى بي مَثَلًا بي هُنون شرو به قصه كوردن كورد و فرمود:
 «بيايه باغ انگيره غرس كورد و گرد وان ديواره گشيد و حوضچه سي
 گروفتن او انگير كند و بُرچه م وان بنا كورد. اوسون باغ انگير به چن باغبون
 اجاره دا و خودش به سفر رفت. ۲ معاد برداشت محصول، غلومه پيش
 باغبونون فرسنيده تا برشه آ ميوه باغ انگير آ هُنون اُسونه. ۳ اما هُنون غلوم
 گروفتن، زن و دَس پتي ورگردوندن. ۴ اوسون صوحوب باغ غلومه دگه پيش
 هُنون فرسنيده، اما باغبونون سرش اشكيدن و اووه بي حرمت كوردن. ۵ آندو
 غلومه دگه فرسنيده، اما اووه گشتن. هميطو آم بي خليا دگه رفتار كوردن؛
 بعضيه زن و بعضيه گشتن. ۶ او تِنَا يَه نفر دگه داش كه فرسنه و وان، كووك
 عزيزش بيد. پ اووه آخر كل رونه كورد و بي خودش گُف: ”كووكم حرمت
 بونن.“ ۷ اما باغبونون به يكدو گفتن: ”يان وارث؛ بيايه اووه كُشم تا ميراث
 سي امون مئه.“ ۸ پ اووه گروفتن، گشتن و آ باغ انگير در بسن. ۹ ايسون،
 صوحوب باغ انگير چه بگنه؟ ب آيه و باغبونون هلاك كورده، باغ انگير به

بقیه بسپوره. ۱۰ مَر م کتاب زبور نخوندیه که:
«همو سینگه که معمارون رد کوردن،
مهمترین سنگ بنا بیسته؛

۱۱ خداوند ایطو کورده

و م نظر اُمون شگفت نشون دهه؟»

۱۲ اوسون قصد کوردن عیسان گروفتار کُین، سی یانکه فَمیدن که ای مَثَل
درباره هُنون گفته، اما ا جمعیت ترس داشتن؛ پ اووه ترک کوردن و رفتن.

سؤال درباره پرداخت خراج

۱۳ اوسون بعضه ا فریسیون و طرفدارون هیرودیس پادشان پیش عیسی
فرسندین تا اووه پی قِصا خودش م دوم بهن. ۴ هُنون پیش او اوین و گفتن:
«استاد، دونم پیایه صادق هسی و ا گسه ترسه ندوری، سی یانکه به ظاهر سیل
نم گنی، بلکه ره خدان به نرسی ب آموزونی. آیا خراج داین به امپراطور روم
رواس یا نه؟ ۱۰ آیا وا پردازم یا نه؟» اما عیسی به ریاکوری هُنون پی برد و
گُف: «اچه مون امتحون بگنه؟ سکه به مو نشون دهه تا گوومتون.» ۱۶ سکه
اوردن. ا هُنون پرسید: «نقش و نوم ری ای سکه ا کیه؟» جواب دان: «ا
امپراطور.» ۱۷ عیسی به هُنون گُف: «پ مال امپراطور به امپراطور دهه و
مال خدان به خدا.» هُنون ا قِصا او جرون موندن.

سؤال درباره قیامت

۱۸ اوسون صدوقیون که منکر قیامت، پیش او اوین و سؤاله ا او کوردن،
گفتن: ۱۹ «استاد، موسی سی اُمون نوشت که آر برار پیایه میره و زونش بچه
نداشته بووه، او پیا وا اووه به زونی اُسونه تا نسله سی برار خودش هله. ۲۰ ا،
هَف برار بیدن. برار اولی زونه اُسوند، و بی اولاد مورد. ۲۱ پ برار دووم او
بیونه به زونی اُسوند، اما او ام بی اولاد مورد. برار سووم ام ایطو بیس.
۲۲ همیطو، هیچ کو ا هَف برار بچه به جا نهشتن. اخیر، او زونه ام مورد.
۲۳ ایسون، م قیامت، او زونه، زونه کونشون ا هُنون ببووه، سی یانکه هر هَف
برار اووه به زونی اُسوندن بید؟»

۲۴ عیسی به هُنون فرمود: «آیا ا ره بدر نبیسیه، سی دل یانکه نه ا کتابا
مقدس آگاهه و نه ا قدرت خدا؟ ۲۵ سی یانکه وختی که موردون ورسن، نه
زونه ب اُسونن و نه شی بگنن؛ بلکه لف ملاکون اُسونن بیوون. ۲۶ اما درباره
ورسیدن موردون، آیا م کتاب موسی نخوندیه که م ماجرا بوته، چطو خدا به او
فرمود: "مو هِسُم خدا ابروهیم و خدا اسحاق و خدا یعقوب؟" ۲۷ او نه خدا

موردون، بلکه خدا زندوئه. پ شمون خلی م اشتباهه!»

گفتترین حکم خدا

^{۲۸} یکہ آ معلمون تورات به اونجون نزیک بیس و گفتگو هُنون فمید. وختی دید که عیسی جوواب خوبه به هُنون دا، آ او پرسید: «کو حکم شریعت، مهمترین همس؟» ^{۲۹} عیسی به او فرمود: «مهمترین حکم یانس: "بشنو ای اسرائیل، خداوند خدا اُمون، خداوند یکتاس. ^{۳۰} خداوند خدا خوته پی کُل دل و پی کُل جون و پی کُل فکر و پی کُل قووت خودت مُحبت کُن." ^{۳۱} دوومی حکم یان: "همسات لف خودت مُحبت کُن." گفتن آ ای دو، حکمه نی.» ^{۳۲} او معلم تورات به او گُف: «دُرس گفتی، استاد! اُروسی که خدا یکیه و اِلا او خدایه نی، ^{۳۳} و به او پی کُل دل و پی کُل عقل و پی کُل قووت خودت مُحبت کوردن و همسات لف خودت مُحبت کوردن، آ کُل هدیا سوختنی و قربونیا مهمتره.» ^{۳۴} وختی عیسی دید که معلم تورات عاقلونه جوواب دا، به او فرمود: «آ پادشوهی خدا دیر نیسی.» بعد آ وان، دِگه هیچ ک جرأت نکورد چی آ او پرسه.

مسیح کووک کیه؟

^{۳۵} یه روز که عیسی م صحن معبد تعلیم بدا، پرسید: «چطور که معلمون تورات بگوان مسیح موعود کووک داوود؟ ^{۳۶} داوود، خودش به الهام روح القدس گفته:

"خداوند به خداوند مو گُف:

«بَدَس راس مو نشین

تا اوسون که دشمنونت زر پات بوهام.»

^{۳۷} آر داوود خودش، اووه خداوند بخونه، او چطو تره کووک داوود بووه؟» انبوه جمعیت پی خووشی به قِصا او گوش بدان.

هشدار دربارہ رِبَرون دینی

^{۳۸} پ عیسی م تعلیم خودش فرمود: «آ معلمون تورات دیری کُنه که دوس دارن م قبا یلند ره روون و مردم م کیچه و بازار هُنون سلام کُنن، ^{۳۹} و م معبدا بترین جان داشته بوون و م ضیافتا بالا مجلس نشینن. ^{۴۰} آ طرفه خونا بیوه زنون غارت بکُنن و آ طرف دِگه، سی تظاهر، دعا خوشونه طول بدین. مکافات هُنون خلی سختتر ببووه.»

۴۱ عیسیٰ نوها صندوق بت المال معبد اعظم نِسَه بید و سیل کورد که چطو مردم به او صندوق پیل برختن. خلی آ پیلدارون مبلغا هنگفتَه بدان. ۴۲ زونه بیوه فقیره آم اومه و دو قرون پیل م صندوق بس. ۴۳ اوسون عیسیٰ شاگردون خوشه بونگ کورد و به هُنون فرمود: «بِقین داشته بایه، به شُمون بگووم، ای زونه بیوه فقیر بیشتر آ کُل هُنون که م صندوق پیل رختن، پیل داس. ۴۴ سی یانکه هُنون کَلشون آ زیوتی دورویی خوشون دان، اما ای زونه م تنگدسی خودش هر چی داشت بخشید، یعنه کُل روزی خوشه.»

عیسیٰ ورونی خونه خدان پشگویی بکنه

۱ وختی که عیسیٰ معبد ترک بکورد، یکه آ شاگردونش به او کُف: «استاد، سیل کُن! چه سِنگا و چه ساختمونا قشنگه!» ۲ اما عیسیٰ به او فرمود: «کُل ای ساختمونا گپه ببینی؟ دونسه بات که سِنگه سَر سِنگ دگه بوقی نَم مَنه، بلکه کُل بروم.»

۳ وختی عیسیٰ سَر کُو زتون ری به ری معبد نِسَه بید، پَطْرُس و یعقوب و یوحنا و آندریاس م خلوت آ او پرسیدن: ۴ «به اُمون گو ای وقایع کی اتفاق ب افتَه و نشونه نَزیک بیسن زمون تحقق هُنون چیه؟» ۵ عیسیٰ به هُنون فرمود: «هوشیار بایه تا گسه آ رَه بَدَر تون نکنه. ۶ خلیا به نوم مو ب آین، بگوون ”مو همو وانم“ و خلیان آ رَه بَدَر کُنن. ۷ وختی درباره جنگا بشنُفه و خبر جنگا به گوشتون بَرَسه، آشفته مبابه. ایطو اتفاقیه وا رخ دَهه، اما هنی آخر زمون نَرَسیده. ۸ قومَه ری قوم دگه و حکومتَه ری حکومت دگه بورسن. زلزلا م جاها مختلف ب آیه و قحطیا میانن. اما یان تِنَا لِف شرو درد زایمونه.»

۹ «اما دلتون وَر خوتون دِهه، شُمون به محکما بگشونن و م معبداشون بَزَننتون و سی دل مو، شُمون به حضور فرموندارون و پادشاهون بَبِرَن تا نوها هُنون شوهادت دِهه. ۱۰ اول وا انجیل به کُل قوما موعظه بووه. ۱۱ پ هر وخت شُمون دَسگیر کُنن و به محکمه گشن، پش آ یان ناراحت مبابه که چه گووه، بلکه او چیه که به وسیله روح القدس م او زمون به شُمون گفته ببووه، همو وان گووه؛ سی یانکه اووه که آ جا شُمون قِصَه بکنه، نه شُمون. ۱۲ برار، برار و بووه، بَجَنه تسلیم مرگ بکنه. بچون وَر مار و بووشون بورسن، هُنون به گشتن بدین. ۱۳ کُل سی دل نوم مو آ شُمون نفرت بگرن؛ اما هر که تا به

آخر پایدار مَنه، نجات پدا بگنه.»

^{۱۴} «اما وختی او "مکروه ورونگر" م جایه که نوا بووش مستقر بووه، (خواننده خوب توجه گنه تا معنی یان دونسه بووه) اوسون هُنون که م ولایت یهودین، به گوها گروزن؛ ^{۱۵} و هر که ریون خونه بووه، سی ورداشتن چی، زر ن آیه و م خونه نرووه؛ ^{۱۶} و هر که م مزرعه بووه، سی ورداشتن قبا خودش به خونه نورگرده. ^{۱۷} وای به زنون و سن و مارون شیرده م او روزا! ^{۱۸} دعا گنه که ای وقایع م زمسون اتفاق ن افته. ^{۱۹} سی یانکه م او روزا اوطو مصیبت اتفاق ب افته که لیش آ اول عالم که خدا افرید تا ایسون اتفاق ن افنیده و هیچ وخت ام اتفاق نم افته. ^{۲۰} و آر خداوند او روزان کوتا نم کورد، هیچ بشره جون سالم بدر نم بورد. اما سی دل هُنون که انتخاب بیسنه، که خودش هُنون انتخاب کورده، او روزان کوتا کورده. ^{۲۱} م او زمون، آر گسه به شمون گووه: "سل گن، مسیح موعود اینجون"، یا "سل گن، او اونجون!" بوور مگنه. ^{۲۲} سی یانکه مسیحون کاذب و پغمبرون دروغین ورسیده، آیات و معجزا به ظهور بمیارن تا آر ممکن بووه، هُنون که انتخاب بیسنه آر ه بدر گنین. ^{۲۳} پ هوشیار بایه، سی یانکه آنوهاتر، گل هُنون به شمون گفتم.

^{۲۴} «اما م او روزا، بعد آ او مصیبت عظیم،

"عفتو توریك ببووه

و ما دیگه نوره نداره.

^{۲۵} ستارا آ آسمون زر افتن

و نیروا آسمون به لخشه میوفتن."

^{۲۶} اوسون مردم کووک انسان ببینن که پی قدرت و جلال عظیم م اورا میایه.

^{۲۷} او ملاکون بفرسنه و هُنون که انتخاب کورده آ چار سر دنیا، آ سرتاسر

زمین تا سرتاسر آسمون، گرد هم بمیازه.»

^{۲۸} «ایسون، آ درخت انجیر ای درس یاد گره: به محض یانکه شاخا وان

جوونه زند، برگ بدهه، بقمه که تووسون نهنگه. ^{۲۹} همیطو، هر وخت ببینه که

ای چیا رخ بدهه، بقمه که اومین کووک انسان نزیک، بلکه ور در. ^{۳۰} یقین

داشته بایه، نوها یانکه زندگی ای نسل واره، گل ای چیا اتفاق ب افتن.

^{۳۱} آسمون و زمین آ بن رووه، اما قضا مو هیچ وخت آ بن نم روون.»

بندیر موندن سی ورگشتن عیسی

^{۳۲} «هیچ ک او روز و ساعت ندونه إلا بووه؛ حتی ملاکون آسمون و کووک

ام آ وان آگا نسن. ^{۳۳} پ بیار و هوشیار بایه، سی یانکه ندونه او زمون کی

برسه. ^{۳۴} او زمون، لِفِ گسیه که به سفر رفتَه و وخت ترک، خادومونش به اداره خونه خودش گماشته بووه و به هر کَ وظیفه خاصه سُپورده و به دَرَبون آم دستور دایه بووه که بیار مَنه. ^{۳۵} پَ شُمون آم بیار بایه، سی یانکه ندونه صوحوبخونه کی ب آیه، شو یا نصف شو، وخت بونگ خروس یا افسر. ^{۳۶} مبادا که او یکتَه آیه و شُمون مِ خو بیئه. ^{۳۷} یان پیوم مو به شُمون و همس که: بیار بایه!»

۱۴

تدهین عیسی م بت عنیا

^۱ دو روز به عدِ پسخ و نون فطیر موند بید. کاهنون اعظم معبد و معلمون تورات یهود دُما رهه بیدن که عیسان پی فریب گروفنار کُین و کُشن، ^۲ سی یانکه بگفتن: «م روزا عدِ نَم بووه ای کار کُین، چو ممکن مردم شورش کُین.»

^۳ وختی عیسی م بت عنیا م خونه شمعون جذومی سر سفره نسه بید، زونه پی ظرف مرمه اَ عطر خلی گرویه، اَ سنبل خالص، پیش عیسی اومه و ظرف اشکنید، عطر سر عیسی رخت. ^۴ اما بعضه اَ حاضران به خشم اومن، پی یکدو گفتن: «اچه وا ای عطر ایطو حروم بووه؟ ^۵ بییس وان بیشتر اَ سصد دینار فروخت و پیلش به فقیرون دا.» و او زوننه خلی مدمتش کوردن. ^۶ اما عیسی به هُنون گُف: «اووه به حال خودش هله. اچه رنج دهیش؟ او کار خوبه در حق مو کورده. ^۷ فقیرون هی پی خوتون داره و هر وخت مَخاسه بووه تره به هُنون کمک کُنه، اما مو هی پیش شُمون نیسم. ^۸ ای زونه او چیه که م توون داش، انجوم دا. او پی ای کار، بدن مون اَ نوهاتر سی تدفین، تدهین کورد. ^۹ یقین داشته بایه، به شُمون بگووم، م گل دنیا، هر جا انجیل موعظه بووه، کار ای زونه آم بیاد او بازگو ببووه.»

خیانت یهودا

^{۱۰} اوسون یهودا اسخریوطی که یکه اَ او دوزه خورویون بید، پیش کاهنون اعظم معبد رفت تا عیسان به هُنون تسلیم کُنه. ^{۱۱} هُنون وختی قِصا یهودان شُفتن، شاد بیسن و به او وعده پیل دان. پَ او دُما فرصته بید تا عیسان تسلیم کُنه.

شوم آخر

۱۲ م اولی روز عِد نون فَطیر که بره پَسَخْ قربونی بکنن، شاگردون عیسی آ او پرسیدن: «کجا مَخی رووم و سیت تدارک بینم تا شوم پَسَخْ خوری؟» ۱۳ او دو تن آ شاگردون خوشه فرسئید و به هُنون گُف: «به شَر رووه؛ اونجون بیایه پی کیزه او پی شُمون ری به ری بیووه. ا دُماش رووه. ۱۴ هر جا که وارد بیس، به صوحوب او خونه گووه، ”استاد بگووه، ممونخونه مو کجاس تا شوم پَسَخْ پی شاگردونم خورم؟“ ۱۵ او بالاخونه گُف و فرش بیسه و آماده به شُمون نشون بدهه. اونجون سی اُمون تدارک بینه.» ۱۶ اوسون شاگردون به شَر رفتن، همه چیه هموطو که به هُنون گُف بید جوسن و شوم پَسَخْ تدارک دیدن. ۱۷ وختی شو بیس، عیسی پی دوزه خوری خودش به اونجون رفت. ۱۸ اوسون که سَر سفره نسه، غذا بخوردن، عیسی گُف: «یقین داشته بایه، به شُمون بگووم که یکه ا شُمون که پی مو غذا بخوره مون تسلیم دشمن بکنه.» ۱۹ هُنون غمگین بیسن و یک به یک آ عیسی پرسیدن: «مو که او گس نسُم؟» ۲۰ عیسی گُف: «یکه ا شُمون دوزه خوریه، همو وانکه نون خوشه پی مو م قدح بره. ۲۱ کووک انسان هموطو که درباره او م کتابا مقدس نوشته بیسه، برووه، اما وای به حال او گسه که کووک انسان تسلیم دشمن کنه. بتر بید که هیچ وخت زوییده نم بیس.»

۲۲ هنی مشغول خوردن بیدن که عیسی نون و رداشت و بعد آ شکرگزاری، قَل کورد و به شاگردون دا و فرمود: «گره، یان بدن مون.» ۲۳ اوسون جوم گروفت و بعد آ شکرگزاری، به هُنون دا و گُل آ وان نوشیدن. ۲۴ و به هُنون گُف: «یان خین مو سی عهد جدیده که سی دل خلیا رخته بیووه. ۲۵ یقین داشته بایه، به شُمون بگووم که ا محصول انگیر یکه نم نوشم تا روزه که وان م پادشوهی خدا، تازه نوشم.»

۲۶ اوسون بعد آ خوندن سروده، آلا گو زتون رفتن.

عیسی انکار پطرس پشگویی بکنه

۲۷ عیسی به هُنون گُف: «گُل شُمون بلغزه سی یانکه م کتاب زکریا پغمبر نوشته بیسه،

«چوپون برنم»

و گوسفندون پشک بیوون.»

۲۸ اما بعد آ وانکه ا موردون ورسُم، نوها شُمون به ولایت جلیل برووم.»

۲۹ پطرس به او گُف: «حتی آر گُل تون تینا هِلن، مو ای کار نم کنم.» ۳۰ عیسی به او گُف: «یقین داشته بات، به تو بگووم که امروز، آ همی امشو، نوها یانکه

خروس دو رَ بونگ رَنه، سو رَ مونَ انکار کُنی!»^{۳۱} اما پطرس پی تأکید زیاد گُف: «أر لآزم بووه پی تو بمیزم، اما انکارت نم کُتم.» باقه شاگردون آم ایطو گفتن.

باغ جتسیمانی

^{۳۲} اوسون به جایه به اسم باغ جتسیمانی رفتن و اونجون عیسی به شاگردون خودش گُف: «اینجون نشینه، تا مو دعا کُتم.»^{۳۳} اوسون پطرس و یعقوب و یوحنا پی خودش بورد و پَرشون و مضطرب بیس، به هُنون گُف:^{۳۴} «جوئم اقدَه پُر ا عُصص که ا فرط غم، به حال مرگ اُفتیدمه. اینجون مَنه و بیار بایه.»^{۳۵} اوسون قدره پیش رفت، سر خاک اُفتید و دعا کورد که آر ممکن بووه او ساعت ا او گذرده.^{۳۶} او ایطو گُف: «أبا، بووه، همه چی سی تو ممکن. ای جوَم ا مو دیر کُن، اما نه به خاس مو بلکه به اراده خودت.»^{۳۷} وختی ورگشت، هُنون دید که خون. پ به پطرس گُف: «شمعون، خُفتیدی؟ آیا نترسی ساعتِه بیار مَنی؟»^{۳۸} بیار بایه و دعا کُنه تا م آزمایش ن اُفته. روح مشتاق اما جسم ناتون.»^{۳۹} پ اُندو رفت و هُمو دعان کورد.^{۴۰} وختی ورگشت، هُنون هَموطو خو دید، سی یانکه تیاشون خلی سنگین بیس بید. هُنون ندونسن چه به او گوون.^{۴۱} اوسون عیسی سوومی ر پیش شاگردون او مه و به هُنون گُف: «أیا هنی خووه و اسراحت بکُنه؟ دگه بَسه! ساعت مقرر رَسیده. ایسون کووک انسان بدس گُناکارون تسلیم ببووه.^{۴۲} ورسکِه، رووم. ایسون تسلیم کُنده مو آرَه برسه.»

گروفتار بیسن عیسی

^{۴۳} عیسی هَموطو که قصه بکورد یکنه یهودا، یکه ا او دوزه تن، پی گروهه که چماق و شمشیر پشون بید، ا جانوب کاهنون اعظم معبد و معلمون تورات و ریش سفدون او من.^{۴۴} تسلیم کُنده او به همراهون خودش نشونه دایه و گُف بید: «او گسیه که ببوسم، هَمو وان؛ اووه گره و پی مراقبت کامل بره.»^{۴۵} پ وختی یهودا به او محل رسید، بی معطلی به عیسی نزیک بیس و گُف: «استادا!» و اووه بوسید.^{۴۶} اوسون او افراد سر عیسی رختن، اووه گروفتار کوردن.^{۴۷} اما یکه ا حاضران شمشیر کشید، ضربه به خدمتکار کاهن اعظم رُند و گوش اووه بُرید.^{۴۸} عیسی به هُنون گُف: «مَر مو ره رُتم که پی چماق و شمشیر سی گروفتنم اومیه؟»^{۴۹} هر روز در حضور شمون م معبد تعلیم بدام و مون نگروفته. اما نوشتا کتابا مقدس وا تحقق پدا کُنه.»^{۵۰} اوسون کُل شاگردون هشتننش، گروختن.

۵۱ جَوونِه كه تِنَا پارچِه وَش لِفَنِيده بِيِد، اَ دُما عِيسِي به رَه اُفْتِيِد. اووَه اَم گِروفتن، ۵۲ اما او هر چِي وَش داش هِشت و اُخت چِس.

محاكمه م حضور شورا يهود

۵۳ عِيسَان پيش كاهن اعظم بوردن. اونجون كَل كاهنون اعظم معبد و ريش سَفِدون و معلوم تورات گرد اومِن بِيِد. ۵۴ پِطْرُس اَم ديرا دير اَ دُما عِيسِي رفت تا به صحن خونه كاهن اعظم رَسِيِد. پَ اونجون، کنار تَش، پِي نَگبونون نشس تا خوشه گرم كُنَه. ۵۵ كاهنون اعظم معبد و كَل اَل شورا دُما جوسن شوهادتاپِه عِلِه عِيسِي بِيِدن تا اووَه كُشِن، اما هيچ دليله نجوسن. ۵۶ سِي يانكه هر چِن خليا شوهادتا دُرو عِلِه عِيسِي بدان، اما شوهادتا هُنون پِي يَك نَم خوندن. ۵۷ اوسون عده پش اومِن و اَ دُرو عِلِه عِيسِي شوهادت دان، گفتن: ۵۸ «اُمون خومون شَنُفْتِم كه بَگُف، "اِي مَعْبَد كه ساخته دَس بشره خراب بَگُم و ظرف سو روز، مَعْبِدِه دِگِه بسارُم كه ساخته دَس بشر نبوه.» ۵۹ اما شوهادتا هُنون اَم پِي يَك نَم خوند. ۶۰ اوسون كاهن اعظم ورسيد و نوها كَل اَ عِيسِي پرسيد: «هيچ جواب نَم گَوِي؟ يان چِيَه كه عِلِه تو شوهادت بَدِهِن؟» ۶۱ اما عِيسِي هَمَوَطو ساكت موند و جَووابِه ندا. يَه رَ دِگِه كاهن اعظم اَ او پرسيد: «اِيَا تو مسيح موعود، كووك خدای متبارك هِسي؟» ۶۲ عِيسِي به او كُف: «هِسَم و كووك انسان بِيِنِه كه بَدَس راس قدرت نِسَه، پِي اُورا اَسْمون مِيَايَه.» ۶۳ اوسون كاهن اعظم يقه خوشه بَرِد و كُف: «دِگِه چه نيازه به شاهده؟» ۶۴ كَفَرش شَنُفْتِه. حكمتون چِيَه؟» هُنون كُشون فتوا دان كه سزاش مرگه. ۶۵ اوسون بعضيه شرو كوردن به اُو دون وَش بَسِن؛ هُنون نِيَاش بَسِن و هَموسون كه اووَه بَزندن، بگفتن: «نبوت كُن!» نَگبونون اَم اووَه گِروفتن و زِن.

انكار پِطْرُس

۶۶ وختي كه پِطْرُس هَنِي زَر، م صحن بِيِد، يِكِه اَزنون خدمتكار كاهن اعظم اَم اونجون اومَه ۶۷ و اووَه ديد كه کنار تَش خوشه گرم بَكورد. او زونه پِي دقت سِلِش كورد و كُف: «توَنَم پِي عِيسِي ناصري بِيِدِي.» ۶۸ اما پِطْرُس مونكر بيس و كُف: «ندوَنَم و نَم فَمَم چه بَگَوِي!» يان كُف و م تارمه خونه رفت. م هَمِي وخت خروس بونگ رَند. ۶۹ اَندو، تِيَه او كَنيز وَر او اُفْتِيِد و به كَسونِه كه اونجون وسِيده بِيِدن، كُف: «اِي پِيَا يِكِه اَ هُنون.» ۷۰ اما پِطْرُس اَندو مونكر بيس. كِمِه بعد، كَسونِه كه اونجون وسِيده بِيِدن، يَه رَ دِگِه به پِطْرُس گفتن: «بِي گَمون توَنَم يِكِه اَ هُنوني، سِي يانكه جِلِيلِي هِسي.» ۷۱ اما پِطْرُس

وَنَدَ بِهِ لَعْنَتَ كُورْدَنَ وَ قَسْمَ خُورْدَ، كُفَّ: «ای پیمان که بگوه، نَم اِشْناسُم!»^{۷۲} هَموسون، خروس رَ دووم بونگ رَند. اوسون پِطْرُس قِصا عِيسَانْ به ياد اُورد که به او کُف بید: «نوها یانکه خروس دو رَ بونگ رَنه، سو رَ مون انکار بگنی.» پَ دلش اِشکس و بگریوس.

۱۵

محاکمه در حضور پیلانث

۱ سَحْر گَه، بی معطلی، کاهنون اعظم معبد پی ریش سَفِدون و معلومون تورات و کُل اعضا شورا یهود به مشورت نشسن و عِيسَانْ دَس بَسَه بوردن و به پیلانث فرموندار رومی تحویل دان. ۲ پیلانث ا عیسی پرسید: «آیا تو پادشا یهودی؟» عیسی جواب دا: «تو خودت ایطو بگویی!» ۳ کاهنون اعظم معبد اتهاما زیاده وَش بَرندن. ۴ پَ پیلانث اُندو ا او پرسید: «آیا هیچ جووابه ندوری؟ بین چَفَه وَر تو اتهام بَرزن!» ۵ اما عیسی اُندو هیچ جوواب نَدا، او طو که پیلانث تعجب کورد.

۶ پیلانث بنا به رسم روز عَد، یَه زندونیَه به تقاضا مردم آزاد بکورد. ۷ پِن شورشینونه که به جرم قتل مِ بلبشوه م زندون اُفتیدن بید، پیاپه به نوم باراباس بید. ۸ مردم پیش پیلانث رفتن و ا او مَخاسن که رسم معمول سیشون بجا آرَه. ۹ پیلانث ا هُنون پرسید: «آیا مَخَه پادشا یهود سیتون آزاد کُئم؟» ۱۰ پیلانث یان سی دل یان کُف که فَمید بید کاهنون اعظم معبد عِيسَانْ ا سَر حسیدی به او تسلیم کوردنه. ۱۱ اما کاهنون اعظم معبد جوماعت تحریک کوردن تا ا پیلانث خاسه بوون ا جا عیسی، باراباس سیشون آزاد کُنه. ۱۲ اوسون پیلانث اُندو ا هُنون پرسید: «پَ پی پیاپه که شَمون اووَه پادشا یهود بخونه، چه کُئم؟» ۱۳ فریاد زن که: «صلیب گشش!» ۱۴ پیلانث ا هُنون پرسید: «اچه؟ چه بدیه کورده؟» اما هُنون یُئندتر داد زن: «صلیب گشش!» ۱۵ پَ پیلانث که مَخاس مردم روضی کُنه، باراباس سیشون آزاد کورد و دستور دا عِيسَانْ شولاق رَزن و بعد به سربازون سُپورد تا صلیب گشش.

مسخره کوردن عیسی

۱۶ اوسون سربازون، عِيسَانْ به صحن کاخ، یعنه کاخ فرموندار، بوردن و کُل دَسبه سربازون اَم دستور دان جمع بوون. ۱۷ هُنون ردا گلونه وَش پوشنیدن و تاچه ا خار بَقتن و سَرش وَندن. ۱۸ اوسون وَندن به تعظیم کوردن، بگفتن: «درو وَر پادشا یهود!» ۱۹ و پی چو م سَرش بَرندن و او دونشون، وَش

ببسن، نوهاش زونی بزندن و ادا احترام بکوردن. ۲۰ بعد ا وانکه مسخرش کوردن، ردا گلون آ وش دروردن، جومه خوشه وش کوردن. اوسون اووه در بوردن تا به صلیب گشنش.

به صلیب ببسن عیسی

۲۱ هُنون رگذره به نوم شمعون ا مردم قیروان که بووه اسکندر و روفس بید و ا مزرعا ب اومنه، وادار کوردن تا صلیب عيسان حمل گنه. ۲۲ پ عيسان به جایه بوردن به اسم جُلجُتا، یعنی محل جمجمه. ۲۳ اوسون به او شراب قوطی به مُر دان، اما او قبول نکورد. ۲۴ اوسون صلیب گشیدنش و جوماش بِن خوشون بر کوردن، سی تعیین بر هر کونشون قرعه بسن.

۲۵ ساعت نه سحر بید که عيسان مصلوب کوردن. ۲۶ سر تخصیر نومش نوشته ببس: «پادشا یهود». ۲۷ دو ره زن ام پی عیسی سر صلیب گشیدن، یکه م سمت راس و یکه دگه م سمت چپش. ۲۸ ایطو او نوشته کتابا مقدس به حقیقت رسید که بگووه: «او ا خطاکارون حساب ببس». ۲۹ رگذرون سرا خوشونه تکون دایه، پی بد برا بگفتن: «ای تو که مخوسی معبد ورون گنی و سو روزه وان آندو سوزی، ۳۰ خوته نجات ده و ا صلیب بیو زر!» ۳۱ کاهنون اعظم معبد و معلمون تورات ام بِن خوشون مسخرش بکوردن و بگفتن: «بوقیه نجات دا اما خوشه نتره نجات دهه!» ۳۲ هل مسیح، پادشا اسرائیل، ایسون ا صلیب آیه زر تا امون ام بینم و وش ایمون ارم.» حتی او دو تن که سر صلیب بیدن ام به عیسی دشمنون دان.

مرگ عیسی

۳۳ وخت ظور، توریکی همه جائه گروفت و تا ساعت سو پسین ادامه پدا کورد. ۳۴ ساعت سو پسین، عیسی پی صدا بلند داد گشید: «ایلوپی، ایلوپی، لَمّا سَبَقْتَنی؟» یعنی «خدای مو، خدای مو، اچه مون هشتیه؟» ۳۵ بعضه حاضران وختی یان شفتن، گفتن: «گوش دهه، ایلیان بونگ بگنه.» ۳۶ پ شخصه پی دو اومه نوهاش و ابرییه ا شراب تُروش پُر کورد و سر چووه وند، نوها دون عیسی بورد تا نوشته و گف: «اووه به حال خودش هله تا بینم آیا ایلیا میایه اووه ا صلیب آره زر؟» ۳۷ پ عیسی به بونگ بلند فریاده کورد و دم آخر گشید. ۳۸ اوسون پرده معبد ا بالا تا دومن دو قل ببس. ۳۹ وختی فرمونده سربازون که نوها عیسی وستّه بید، دید او چطو جون سُپورد، گف: «اروسی ای پیا کووک خدا بید.»

۴۰ تعدادیه ا زنون ام ا دیر سیل بکوردن. منجا هُنون مریم مجدلیه، مریم مار

يعقوب کوچوک و يوشا و سالومه بيدن. ^{٤١} ای زنون اوسون که عیسی م ولایت جلیل بید، اووه پړوی و خدمت بکوردن. خلیا آ زنون ډگه آم که پی او به اورشلیم اومن بید، اونجون بيدن.

خاکسپوری عیسی

^{٤٢} او روز، روز 'تهیه'، یعنی روز قبل آ شمه مقدس که یهودیون خوشونه سی عد آماده بکوردن بید. ^{٤٣} پ وخت غروب یوسف نومه آ مردم رانه، که عضو محترمه آ شورا یهود بید و بندیر پادشوهی خدا بید، پی دلیری پیش پیلاٹس رفت و بدن عیسان طلب کورد. ^{٤٤} پیلاٹس که بوور نم کورد عیسی به ای تندوی فوت کورده بووه، فرموده سربازون بونگ کورد تا بینه عیسی جون سپورده یا نه. ^{٤٥} وختی که پیلاٹس آ او فرموده فمید که ایطوره، بدن عیسان به یوسف دا. ^{٤٦} یوسف آم پارچه کتونه خرید و بدن اووه آ صلیب زر آورد، م کتون لښید و م مقبره که م صخره تروشیده بیس بید، وند. اوسون سنگه نوها دوری مقبره سولید. ^{٤٧} مریم مجدلیه و مریم، مار یوشا، دیدن که بدن عیسان کجا وندته.

۱۶

رستاخیز عیسی

^١ وختی روز شمه مقدس گذشت، مریم مجدلیه، مریم مار یعقوب و سالومه حنوط خریدن تا روون و بدن عیسان تدهین کین. ^٢ پ م اولی روز هفته، سحر گه، عفتو زن، آلا مقبره روته بیسن. ^٣ هنون به یکدو بگفتن: «کی تره سنگ سی امون آ نوها مقبره سولنه؟» ^٤ اما وختی سل کوردن، دیدن او سنگ که خلی گپ آم بید، آ نوها مقبره کناره سولسه. ^٥ وختی م مقبره رفتن، جوونی دیدن که ور سمت راس نسه بید و ردا سفده وش بید. آ دیدن او ترسیدن. ^٦ او جوون به هنون گف: «مترسه. شمون دما عیسی ناصری هسه که به صلیبش گشیدن. او ورسیده؛ اینجون نی. سل کنه، یان همو جایه که بدن اووه وندن بید. ^٧ ایسون، رووه و به شاگردون او و به پطرس گووه که او نوها شمون به ولایت جلیل برووه؛ اونجون اووه ببینه، اوطو که نوها تر شمون گف بید.» ^٨ پ زنون در اومن، آ مقبره گروختن، سی یانکه لارشون یکس و ترسیدن بید. هنون به هیچ ک چی نگفتن، سی یانکه بترسیدن. ^٩ وختی عیسی سحر گه اولی روز هفته ورسید، اول ور مریم مجدلیه که آ او هف دو اخراج کورد بید، ظاهر بیس. ^{١٠} مریم آم رفت و به یارون او که م ماتم و زوری بیدن، خبر دا.

۱۱ اما هُنون وختی شُنفتن که عیسی زنده بیسه و مریم اووه دیدَه، بوور نکوردن.

۱۲ بعد آ وان، عیسی پی شکله دِگه وَر دو تن آ هُنون که به مزرعا برفتن، ظاهر بیس. ۱۳ هر دون ورگشتن و بوقیه آ ای امر ملتفت کوردن، اما قصه هُنون آم بوور نکوردن.

۱۴ اوسون عیسی وَر او یازَه حَووری، وختی که سی غذا خوردن نسه بیدن، ظاهر بیس و هُنون سی دل بی ایمونی و سخت دلشون تویخ کورد، سی یانکه قصه کسونیه که اووه بعد آ رستاخیزش دیدن بیده، بوور نکوردن. ۱۵ اوسون به هُنون فرمود: «به سرتاسر دنیا رووه و خبر خووش به کُل مردم موعظه کنه. ۱۶ هر که ایمون آره و تعمید گره، نجات پدا بکنه. اما هر که ایمون ن آره، محکوم ببوه. ۱۷ و قدرت انجوم ای معجزا به ایموندارون دایه ببوه: پی نوم مو، دیون پلید آ مردم اخراج بکنن و به زبونا تازه قصه بکنن ۱۸ و مارون پی دساشون بگرن، و آر زر گشنده خورن صدمه نم بینن، دس سر مرضون بگشن و هُنون شفا بدهن.»

۱۹ عیسی خداوند بعد آ یانکه ای قصان به هُنون فرمود، به آسُمون بالا بورده بیس و به دس راس خدا نشس. ۲۰ شاگردون عیسی همه جا برفتن، خبر خووش انجیل به همه رسوندن. خداوند آم پی هُنون کار بکورد و پی معجزایه که عطا بکورد، حقانیت پغوم هُنون ثابت بکورد.